

Brașovai Lapok

Ára 5 lei

Csütörtök
1931 * december 10

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

284. szám
XXXVII. évtől szám

Ára 5 lei

A temesvári weeck-end

Iria: Halász Sándor

Chequers, Páris, London és Washington után illik is már ez a temesvári weeck-end. Meg kellett csinálni, mert mindenki csinálja. Mindenki eredmény nélkül csinálja, de mégis, az utolsó pillanatig, nem lehet és nem szabad feladni a reményt. A haldokló nem egyszer életben marad már, sőt még a tetszalott is visszakapaszkodott az élet szirtjére már valamikor.

Meg kellett próbálni. Egy jó Lancia-kocsi ebben a sárban, hóban is befut nyolcvanát. Napsütéses száraz időben százzal is jött volna. Jöhetett volna az aratás nyarában, az eredmények lehetőségeinek északában kellett volna robogni vele. Ma már egy kicsit késő.

Egy kicsit! A „kicsit” díjaztalásul mondjuk.

Nagyon késő. A Lancia startja hét esztendőket késett. Hatot legalább is. De mondjuk, csak ötöt. Öt évvel ezelőtt még jelentett volna valamit, ha a magyar buza a román buzával összefog és ha a szép fehér szarvú alföldi ökrök a tarka hegyi marha rövid szarvával szerelmes játékokban összeöklelőztek. Ma már mit tehet Betiolen István terve még akkor is, ha a szép formájú és a nagyobb fenék-kerítésért Kendeffy István jelenik meg II. Károly román király temesvári szalonkocijában?

Háromnegyed óráig tartott az audien-
cia. Három perces interurbán is hosszú-
da. Egy élet eredményét és egy egész
jövőre reményességét három perc alatt
elmondja, akinek oán mit mondani.

Mit mondott vajjon gróf Bethlen Ist-
ván, Magyarország ex-miniszterelnöke, a
magyar Stresemann, — Gróf Gusztáv
apostrofálta ilyenképpen! — mikor
szemtől-szemben állott Románia uralko-
dójával? Háromnegyed óráig vajjon mit
beszélt? Mit beszélhetett arról, ami há-
rom perc alatt is kimerített tárgy és ké-
zenfekvő logika?

Az egyezés kell, mert közös a sors.
Az egyezséget meg kell kötni, mert már
régóta meg kellett volna kötni. Az egyez-
ség nem hozhat eredményeket mert már
régóta nincs fegyverünk többé.

A buza nem fegyver. Az árpa szüntén
nem. A hus és a zsír az utcán hever és
senkinek nem kell. Ilyenkor, amikor a
támadáshoz már nincs erőnk és a véde-
kezéshez nincs kitartásunk, egyezés
eredményeket nem hozhat.

Az agrárállamokat földre tiporták. A
földön, szabályos két vállon „nost” szó-
vetséget kötünk? Mozdulni nem tudunk,
de ordítjuk: hurra, hurra, rajta, előre!
És mégis: gróf Bethlen István az ele-
gáns Lanciaján Temesvárra hiába nem
utazott.

A nyugateurópai államok még sohasem
dolgoztak. A nyugati ember nem dolozra
termelt, nem arra, hogy a keze verejté-
kével keresse meg a mindennapit. Arra
termelt és arra predesztináltatott, hogy
ezze ravaszágával naponta megkeresse a
két napit. Legalább a két napit!

A gyarmatok a háború előtt mind a
Nyugat birtokában voltak. A gyarmat
dolgozott és a Nyugat szedte a garast.
Sűrűn szedte a sűrű garast. A néger ös-
erdőt irtott és gummit termelt és brilli-
ánszt pájt ki a homokból és a nyugati
kalmár — elszedte.

A háború óta nincs gyarmat és dol-
gozni kellene. Kellene az állapot.

Nem dolgozunk mégsem, azért sem
dolgozunk, — mondja a nyugati politika
—, szerzünk újból gyarmatot, majd dol-
gozik az új gyarmat.

És mi dolgozunk. Tizenegyedik éve
dolgozunk. Döntjük az erdőt, hízaljuk a
barmot, vetjük a buzát és kapáljuk a
málét és mikor pagonban a fa, az ökrök,
a buza és a kukorica, pityke gombért és
napon sziporkázó kis tükröért elszedi az
egészet a gazdánk.

Az osztrák—német Anschlus elleni el-
lentállás — a gyarmat elszakadása ellen

való tiltakozás volt. A kisántant gazda-
sági célkitűzéseinek sorozatos fiaskóit —
a nyugati gyarmat-tartó politika gán-
csolta el. Most Benes a dunai konföderá-
ció új formájának planumát vetíti a
cászorra — a nyugat meglátsuk kioltja
ezt a fényt is.

Semmit sem engednek, ami gazdasági
egyensúlyt és általa gazdasági megerősö-
dést hozhatna. Huznunk kell az igát. Ha
a vállunkat a járom eléggé nem nyomja,
kölcöncöl kötnék rá. A rabszolgának
a szabadság eszébe ne jusson és a rabszol-
gának az elmúlt évszázadok során sza-
badtság csak akkor kellett, ha jól lakott.
Éhezteni kell a rabszolgát. Az éhes szol-
ga csak a hasával törődik. Az éhes kul-
nak nincs is lelke és a szabadság a lélek,
és nem a test igéje.

Ennünk még van mit. Annnyira a meny-
nyire, még tele a hasunk.

Nap-nap mellett szűkítik ezt a porciót
is, nehogy jól lakjunk nehogy preten-
zióink és vágyaink örök álmukból ébre-
dezzenek.

Ezt a román—magyar játékot nem
gáncsolják.

Miért gáncsolják? Egy kicsit játszani
lehet és szabad. Ártatlan túzjáték Lan-
cia autópól, diplomáciai álnévrel és
egyéb rekvizitumokkal.

A kevés panem mellé egy kevés circen-
ses sem nem árt, sem nem használ. Nem
árt, mert a végtelen nullák összege is
csak nulla. A kifosztott Magyarország és
a lisajtott Románia együtt ketten párba-
fogott szolga-fogata marad annak a nyu-
gati politikának, amely az elcseszett déli
és messzi keletek fekele és sárka rabszol-
gái helyett meg tudta teremteni a maga
közép- és kelet-európai fehér rabszol-

gait.

Közös cellában akarunk ülni?

Lehet. Ezt lehet. A magánzárkából
elég volt már. Kell egy kis könnyítés
a rabnak, időnkint kell és ajánlatos is,
mert még valami ostobaságot csinál.
Még kitör. Bár ez a kisebbik baj. Ha
kitör, ott az ör és hele lő. Sok az ör
és sok a puska és sok a golyó. Egy csak
talál? Annyi Manlicherből egy csak szí-
ven talál? De mégis muszáj egy kis
könnyítést adni, mert még — minden jó-
tét lélek dicsérje az Urat! — ereit fel-
vágja a kult. És ha felfoágja, ki dolgo-
zik majd?

Az egy óra sétát kettőre emelni ke-
gyeskednek. Az egyedüli és társalanul
szenvedés fájdalomát, ha éppen paran-
csoljuk, kettesben megnyithatjuk. A
szimpatikus szuggeszció tana szerint ket-
ten együtt könnyebb a szenvedés, mint
egyedül és társalanul.

Egyedül az az isteni kegyelemmel bir-
hatatlan a szenvedés. Együtt a sorstárs-
sal és együtt ketten, még megjárja nala-
mennyre.

Most ketten együtt lesznek. A két
szenvedő együtt szenvedünk.

Ez a temesvári weeck-end mégis ta-
nultságos azért.

A szenegeiáknak és a beduinoknak és
a marokkóiáknak és a hinduknak évszá-
zadok kellettek, hogy felébredjenek. Évs-
századokig éltek a szerencsétlenek és hit-
ték, hogy amit élnek az az élet és hogy
azért élet, mert ennyi életet gazdaik ne-
kik engedélyeztek.

Ezek a keleti fehérek, ezek az osztrá-
kok, esehék, magyarok, románok, len-
gyelek, bulgárok és egyéb nációk már
két évtized alatt megéreztek a pecsenye
illatát. Az osztrák Anshluss óta egyre
hangosabbak a szövetségi gesztusok.

Gesztusok! Nem szavak, hanem geszt-
usok. A gesztusban már kitermett és ki-
hangsúlyozott mozdulat van. Lendület is
van benne, amely sujtó lendületté ma-
gasztosulhat.

És ez a lendület, a letargiának és há-
lyogszeműségnek első pozitív reakciója,
biztat valamivel. Annnyival legalább is
biztat, hogy kifejlődhetik és megerősö-
het, megizmosodhat és kitágulhat, mint
a hajnali horizont, ha a Nap, a keleti
Nadir öléből a nyugati Zenit felé vá-
gyakozik.

A temesvári weeck-end talán és össze-
sen ennyit hoz.

És ez sok. Több, mint öt pontos buza-
ár javulás. Sokkal több. Az öt pontot
holnap valamelyik kisajátított és nélkül-
özhetetlen nyersanyag árának egyik bu-
vó-rejtékében visszaszerzik, de azt a len-
dületet, amely az adáz és kibékíthetetlen
Romániát Magyarországgal összeforraszt-
ja, az arany hatalmával sem lehet elik-
kasztani.

Ha csak...?

Hacsak nem késő mégis minden. A
magyar állam a moratórium mélysége
előtt, a puccsisták rémétől üzött, a kivé-
teles állapotok és törvények hinájában.
Birja még? Addig legalább is birja
még?

És mi, akik a belső fizetésképtelenség
mardosó napi gondja mellett presztizs-
fizetéseket teljesítünk kifelé, mi, akiknél
senkinek sincs holnapra valója és sehol
ezer lej, amelyet váltatni lehetne, mi
birjuk még? Addig legalább is birjuk
még?

A temesvári pályaudvaron veszteglő
szalon-kocsiában valami történt, mert há-
romnegyed óra alatt történni kell vala-
minek.

Vajjon a háromnegyed óra alatt, a
melyben II. Károly, Románia királya,
gróf Kendeffy Istvának, Magyarország
ex-vezetőjének előterjesztését hallgatta,
az „addig”-ról beszéltek-e?

Beszélniük kellett, mert ha a közel
napok problémáiról nem beszéltek, a te-
mesvári weeck-end első és utolsó találko-
zás volt.

Pedig kár lenne érte: szép találkozás
volt.

Mavrodi és Argetoianu sajtóvitája a kamarában,

amelyből kiderül, hogy az újságíró tiszteli jobban
az alkotmányt, mint a miniszter

Bukarest, december hó 8.

A kamara kedd délelőtti ülése 9 óra-
kor kezdődött s nagyjából Mavrodi-
nak, a Viitorul főszerkesztőjének és
Argetoianunak a sajtószabadságról el-
hangzott vitájával telt el.

Mavrodi a napirend előtt a következő
interpellációt terjesztette a belügymi-
niszter elé: Még a múlt héten kérdést in-
tézett a belügyminiszterhez, egy, Bu-
karestben megjelenő parlamenti folyóirat
betiltása miatt, de választ eddig még nem
kapott. Kéri tehát a belügyminisztert,
ismertesse a kormány álláspontját a
betiltást illetőleg.

Argetoianu azonnal válaszolt az inter-
pellációra. Válaszában arról biztosította
Mavrodit, hogy a kormány tiszteletben
akarja tartani a sajtószabadságot, de nem
engedélyezheti a sajtóban olykor-olykor
megnyilvánuló szabadságokat.

Van tudniillik egy megíratlan alkot-
mány is, amelynek parancsa fölötté ál-
lanak a becikkelyezett alkotmányok
is, s ennek a neve: legfelsőbb államér-
dek.

Ha valaki megengedi magának, —
folytatta Argetoianu — hogy a sajtó és
gondolatszabadság köpenyegébe burko-
lózva a korona tekintélyét is kikezdi,
akkor én egy pillanatig sem habozha-
tok.

Mavrodi a belügyminiszter szavaira vá-
laszolva kijelentette, hogy az elkobzott
folyóiratot nem ismeri közelebről, de
elvi szempontokból szilárdan ragaszkod-
dik a sajtószabadság gondolatához.

Mint az újságírószindikátus elnöke, nem

helyeselheti a durva támadásokat s a
szervezet is elítéli a sértő modortalansá-
gokat. Ujra hangsúlyozza, hogy
a sajtó szabadságát egy pillanatra sem
lehet feladni s ha valaki kilengéseket
engedett meg magának, annak meg-
torlásul ott vannak a törvényes rend-
szabályok, de az elkobzást megtorlás-
nak egy pillanatra sem lehet elfogadni.
Argetoianu: Ez a vita is arról győz
meg, hogy milyen nagy szükség van egy
új sajtótörvényre, amely a sajtófelelős-
ség elvét teljesen újra szabályozza.

Mavrodi: Híve vagyok annak, hogy
mindenkit felelősségre lehessen vonni s
elítélem az erőszakos és durva támadá-
sokat. De egy új törvény sem érintheti
a sajtószabadság elvét!

A NYUGDIJAK

Néhány kisebb jelentőségű felszólalás
után Hegedüs Nándor magyarpárti kép-
viselő interpellálta meg a pénzügy-
minisztert a nyugdíjak késedelmes kifizet-
ése miatt s felszólalásában igazolta,
hogy némelyik nyugdíjas már július óta
nem kapta meg járandóságait.

Cornateanu képviselő interpellációjá-
ban arról kért felvilágosítást, hogy
milyen összegek gyűltek be a kenyér-
bélkegéből és mennyit fordítottak ga-
bonakivitelre júli-ékokra.

Kérte a kamarát, hogy interpellációjára
Raducanu és az Otetelesseanu hasonló ér-
telmű interpellációival együtt adják meg
a választ.

Nagy feltűnést keltett, hogy Cornateanu
a költségvetési javaslat előadása is csat-
lakozott Cornateanu interpellációjához.

Attérve a napirendi pontok tárgyalására, a
kamara

félbeszakította a költségvetés vitáját és tár-
gyalni kezdte azt a törvényjavaslatot, a
mely az új ezüstpénzek veretéséről intéz-
kedik.

Ennek a javaslatnak rövid vitája után a
legfelsőbb pénzügyi inspekció megszervezésé-
re vonatkozó javaslat került tárgyalásra, a
melynek vitája sokkal élénkebb és érdekesebb
volt. Popovici volt pénzügyminiszter és több
felszólaló azt mutatta ki, hogy ezt a pénzü-
gyi testületet nem abban a formában kell
megvalósítani, ahogyan a kormány a javaslat
megszervezésével elképzelte.

Nagy feltűnést keltett a vita során Dimitrie
liberális képviselő felszólalása, aki pártja ne-
vében a következőket szögezte le:

— Amikor az adófizetőket elviselhetetlen
terhek nyomorgatják, a liberális párt nem
adhat beleegyezést egy olyan javaslathoz, a
mely csak újabb terheket jelent. Eppen ezért
a legfelsőbb pénzügyi inspekció megszerve-
zésére vonatkozó javaslatot a liberális párt
nem fogja megszavazni.

19 új adónemet vezetnek be a fővárosban

Bukarest, december 8.

Az Unversul állítólag illetékes kö-
rökből azt az értesítést szerezte, hogy a
fővárosban 1932 évre 19 új adónemet ve-
zetnek be.

A lap értesülése érthetően nem kell
kellemes feltűnést a városi polgárság kö-
zött.

„A TÖKÉLETES FÉRFI“

A kaliforniai diáklányok precízen megállapították, hogy milyenek találják korunk tökéletes férfit, — százalékokban kifejezve. Az ideális férfinegyed szerint husz százalék intelligenciából áll, husz százalék esik a testi kondícióra, tizenöt százalék a társadalmi és kulturális nevelésre, husz százalék az „egyniségre”, tíz százalék az udvariasságra, öt százalék a társadalmi föllépésre, s tíz százalék a táncudásra. Ezenkívül mindig és mindenütt a férfinak kell fizetni.

Nehéz elképzelni ezeket a kaliforniai női egyetemeket. Ez ember a diáklányok teljesítményeit nem dissztációból ismeri meg, hanem a magazinok füldőrtök képeiből. Tantermet, könyvtárat, szemintáriumot, ábrázoló képet még nem láttam Kaliforniából, ellenben számtalanszor az egyetem görlejt, az egyetem növendékeinek tíz legjobb hátát, tíz pár legjobb felsőbbszárát, legelragadóbb szemöldökét és legedesebb fülcimpáját. Jó kis egyetemek lehetnek ezek, amolyan „gyémántkőszörülköd”, mint a híres francia darab letomított magyar címé mondja, szaktanfolyamok Hollywood számára.

Vizsgálatom el kell ismernünk, hogy ezekben az „egyetemeknek” nevezett kaliforniai nőfarmokban a növendékek — éppen az oktatás különös módja és az elért eredmények különös kvalitása miatt, — bizonyára értenek a férfiakhoz és tudják, mitől döglök a légy. Hosszas tudományos kutatásainak eredményét, a sok elmélkedés és gyakorlat leszűrte igazságait a tudománynak kijáró szent tisztelettel fogadjuk. Ők megállapítottak bennünket, férfiakat. Alig merem a nagyszerű százaléktáblát kritika tárgyává tenni, bevallom, az egyetemen én nem hallgattam sem férfitant, sem nőismét. De a husz százalék intelligenciát keveslem és a tíz százalék táncudást sokkal. A táncból levehetnénk öt százalékot és hozzácsaphatnánk az intelligenciához, nemde? A többivel meg vagyok elégedve, csak a társadalmi és kulturális nevelés tizenöt százalékát nem egészen értem, mert, őszintén szólva, ha tudományosan vizsgálom a kérdést, nem találok specifikus és organikus különbséget az intelligencia faktora és a kulturális faktor között, a kettő egyazon töből származik, s nem tekinthető külön elemnek. Itt éppedés csuszhatott a számításba, tessék átnézni a koefficienseket és az integrált. Egyébként a retorikába öntött vegyület megnyerte a tetszésemet.

Kissé bánt, hogy nemem diszpédányait százalékokban fejezik ki, nem úgy, mint hajdanán, amikor még egy-egy nő, vagy fogalom jelentette őket. Tegyük föl: Adám, az erős és esendő ösapa. Alkibiades, a szép, Vagy Petronius, az arbiter. A középkori szende hős, a trubadur, az első kollektív férfindeál, akit a renaissanceban talán először váltott föl a „Kraftmensch”, az erőből és kegyetlenségtől fűződő államférfitypus. A barokkban a katonát szerették, a rokokóban a gavallért, a forradalomban a néptribunt, az empire-ban Napoleont, azután, amikor ennyi katonai ideáltól megundorodtak, a törékeny, romantikus töltő és zenész jött, majd — új reakció — a komoly tudós, a szocialista agitátor, a tengerész, a snob s legvégül a soffortipus extraktuma: a mérnök. Kaliforniából hírek jönnek, hogy ezentúl nem kollektív fogalommal fejeznek ki, hanem százalékokban, ami érthető az egyetemeken, ahol nagy szerepet játszik a matematika. Nemsokára kilométerekben fejeznek ki, vagy rádiumsugarakban. Ha reakció jön, a konyhában szorgoskodó háziállatok visszatérnek a szakácskönyvhöz és dekákban, kilókban állapítják meg a férfit. Végy husz deka intelligenciát, törd össze és keverd el husz deka testi kondícióval, föld meg, tégy hozzá tizenöt százalék kulturális nevelést, párolj és füstöld, csepegtess hozzá tíz százalék udvariasságot, vigyázz, hogy ki ne fusson, föld meg még egyszer, s ha megfőtt, ha össze-tört, ha tetszésszerűn alakra formáltad, — akkor, de csakis akkor, megkapod a tökéletes férfit, ahogy elképzeled. A tészta ebben az összeállításban jól fizet.

A kaliforniai nőknek mi is visszafizethetnők a kölcsönt és kifejezhetnők őket százalékokban. Tíz százalék udvariasságunk tiltja ezt, de mégis, valahogy így jönne ki a képlet: tíz százalék toalet, tíz százalék kozmetika, negyven százalék comb, váll, hát, ajk, haj, stb., husz százalék sex-apel, tíz százalék butaság és tíz százalék rosszasság. Az egész bemártva a sznobizmus Csendes Óceánjába.

Módosították az egyházi államsegélyt

A Bethlen-ügy a parlament előtt

Bukarest, december 8. Laár Ferenc és Abrudbányai Ede képviselők megjelentek a kultuszminisztériumban és felvilágosítást kértek, hogy a kultusz kormány milyen arányban fogja korrigálni a kisebbségi egyházak sérelmeit.

Cratonescu vezérlik közölte a képviselőkkel, hogy az orthodox egyház 426 millió 611 ezer lejese előirányzatát 402 millió 949 ezer lejre csökkentették. A görögkatolikusokét felemelték 472 millióra, a római katolikusokét 30 millióról 34 millió 654 ezerre, a reformátusokét 14 millióról 20 millió 907 ezerre, az unitáriusokét 786 ezerrel 2 millió 272 ezerre emelték. A zsidókéit meghagyták, a muzulmánokét pedig csökkentették.

A kamara délutáni ülésén megszavazták az ezüstpénz kibocsátásáról, valamint a legfelsőbb pénzügyi ellenőrzés létesítéséről szóló törvényjavaslatokat.

Ezután Lupu interpellál Bethlen temesvári látogatásáról. Jorga miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy Bethlen látogatása magánjellegű volt, azonban ha Magyarország jószándékkal közeledik politikai vonatkozásban is Romániához, az itt is hasonló jószándékkal fog találkozni. Románia külpolitikai programja egyébként szilárd és a kormánynak nincs szándékában attól eltérni.

A törvényszék jóváhagyta a Berkovitz-bankház kényszer-egyezségi kérelmét

Bukarest, december 8.

A bukaresti törvényszék kedden délelőtti foglalkozott érdemben a Berkovitz-féle bankház kényszer-egyezségi kérelmével.

A törvényszék indokoltan látta a kényszer-egyezség kimondását azon az

alapon, ahogyan azt a bankház is kérte.

A határozat szerint a bankház három év alatt elégtit ki hitelezőit. Az első két évben 30—30 százalékot, a harmadikban a fennmaradó 40 százalékot fizeti ki, természetesen teljesen kamat nélkül.

Az ilfovi törvényszék megsemmisítette Miklós herceg házasságát

A tárgyaláson az érdekelt felek nem jelentek meg

Bukarest, december 8.

Az ilfovi törvényszék ma délelőtti Stefanescu főügyész hivatalából történt indítványára megsemmisítette Miklós hercegnek Dumitrescu Jeana asszonnyal a Buzeu melletti Tohán községben történt házasságát.

Az ítélet indokolása kimondja, hogy a királyi ház családtagjai csakis a

király beleegyezésével köthetnek házasságot.

A tárgyaláson sem a herceg, sem a hölgy nem jelent meg. Jogi körök szerint ezt az ítéletet meg lehet felebezni a Semmtörvényszékhez, ha azonban Miklós herceg ragaszkodik a házassághoz, úgy a királyi statútumok 13. szakasza alapján elveszti rangját, politikai jogait és csak a király engedélyével maradhat az országban.

Ismeretlen gonosztevők rémllette egy bukovinai községben

Megmérgezték az összes kutakat és kiirtással fenyegették meg az egész községet, ha a kormány le nem szállítja az adókat

Bukarest, december 8.

A végtelenségig feszült elkeseredésnek borzalmas példáját szolgáltatja Berhomel bukovinai község. Ismeretlen tettesek

megmérgezték a község összes kútjait, a határba pedig egy táblát függesztettek

ki, amelyre felírták, hogy ha a kormány ötven százalékkal le nem szállítja az adókat és meg nem szünteti azonnal a végrehajtásokat, úgy az egész községet felrobbantják és megmérgezik.

A vizsgálat a tettesek kézrekerítésére megindult.

A budapesti puccsistákat ki-vonták a statáriális bíróság alól

Csak rajtaérés esetén lettek volna rögtönítélő törvénykezés elé állítandók

Budapest, december 8.

A szélsőjobboldali elfogott puccsisták ügyében Baróthy Pál főügyész hivatalos közlést adott ki. A főügyész ebben közli, hogy a letartóztatottak ellen „lázas eloldézésre létrejött szövetség” címén a vizsgálóbírónál a vizsgálati fogság elrendelését indítványozta.

A nyilatkozat szerint tehát az ügyészség nem találta helyénvalónak a statáriális eljárást.

Baróthy Pál főügyész egyidejűleg indítványt tett három, még szabadlábon levő egyén letartóztatásba helyezésére, ez-

zel szemben szabaddalrahelyezését javasolta Erdélyi Zoltán, Iloncz Ferenc, Kürti Endre és Sellán János gyanúsítottaknak.

A statáriumra vonatkozó törvény szerint a puccsisták csak akkor lettek volna rögtönítélő bíróság elé állíthatók, ha tettenérés forgott volna fenn.

Ugyancsak rendes bíróság elé utalták az elmúlt héten a Váci-ut egyik üzletében elkövetett fosztogató tetteseit.

Antinevralgic

DR NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén idegzsákák stb ellen Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (csatában) van.

Kapnató.

gyógyszertárakban és drogériákban SzF 17171

Rövidesen kifizetik az elmaradt tisztviselői fizetéseket

Bukarest, december 8.

A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy a petróleumtaxákból rövidesen befolyó harminc millió lejt a tisztviselők elmaradt fizetésének kiegyenlítésére fogja fordítani. Erre a sürgős intézkedésre az ad okot, hogy az ország minden részében a tisztviselők között nagy nyugtalanság észlelhető.

50 ezer lej segély a lónyai bányarobbanás áldozatainak

Bukarest, december 8.

A munkaügyi minisztérium ötvenezer lej segélyt utalt ki a lónyai bányarobbanás áldozatainak hátramaradtjai számára.

Kiszedte áldozata szemeit, lehuzta arcáról a bőrt és végül egész testét darabokra szaggatta

Bukarest, december 8.

Borzalmas gyilkosság színhelye volt a regáti Minseitu község erdeje, ahol Leonte Zahareti favágó meggyilkolta régi haragosát, Dumitru Andronicot. Zahareti először kiszedte áldozata szemeit, majd fejről és arcáról lehuzta a bőrt és végül a szerencsétlen ember egész testét darabokra szaggatta. A bestiális gyilkost letartóztatták.

GRANDI hazaérkezett Amerikából

Róma, december 8.

Grandi olasz külügyminiszter, aki amerikai tárgyalásait befejezve, néhány nappal ezelőtt egy luxusszállóval Európába utazott, hazaérkezett Olaszországba Grandi Palermó kikötőjében szállt partra.

Ujabb nyelvizsgára kényszerítik a csikmegyei tisztviselőket

Csikszereda, december 8.

A csikvármegyei prefekturára rendelet érkezett, amely meg karácsony előtt a vármegyei kisebbségi tisztviselőket újabb nyelvizsgára kényszeríti.

A vizgát, bár egy rendelet világosan kimondja, hogy ezek a megye székhelyén tartandók, ezuttal Kolozsváron tartják meg december hó 15-én. A vizsgára kényserített tisztviselők, akik már esztendő óta véglegesítve vannak és kötelezettségüknek mindenben pontosan eleget tettek, kénytelenek most karácsony előtt minden szájuktól elvont fillért vonatra költeni, hogy a vizsga színhelyére, Kolozsvárra elutazhassanak.

A rendelet szerint azokat a tisztviselőket akik a vizsgára nem jelentkeznek, azonnali hatállyal elbocsátják. A rendelet érthető elkeseredést és megdöbbenést váltott ki a megyei tisztviselők körében, hiszen világos, hogy ez az újabb nyelvizsga csak ürügy a tisztviselők elbocsátására.

Kérjétek mindenütt a világ legfinomabb „ERN” 101 számú borotvát! Kapható: Max Zisman, Bukarest, Str. Blănari 9. megzoltánál és ára drb-ként Lei 230

KARÁCSONYFADISZ, ILLATSZEREK, HÁZTARTÁSI CIKKEK
Schmiedt & Fontin
BUKAREST, CALEA MOSILOR 88
(Calomfirescu utca sarkán.)

Egyedüli ételolaj, amely havonként kétszer érkezik, az „OLIO-SASSO”; ezért mindig friss.

Teljes homály borítja Károly király és Bethlen István találkozásának okát

A temesvári találkozás a világ érdeklődésének homlokterében

Budapest, december 8.
Bethlen Istvánnak Károly román királlyal Temesváron történt találkozását a budapesti lapok hivatalos beállításban kommentálják. — Eszerint Bethlen István semmiféle külpolitikai vagy diplomáciai kérdéssről nem tárgyalt, minthogy jelenleg nem közfunkcionárius és ilyen bizalmi misszióra nem vállalkozik. A temesvári találkozón kizárólag a román-magyar gazdasági közele-

dés került szóba, amely régi kedvenc eszméje Bethlen Istvánnak. A két ország közötti közeledésnek első láncszeme Miklós román herceg budapesti látogatása volt, amelyet most Károly királynak Bethlen Istvánnal való találkozása követett.

A félhivatalos „8 Órai Ujság” szerint Bethlen azért utazott Erdélybe, hogy meglátogassa édesapja sírját a sámsondi családi sírboltban, ahol a háború óta nem járt.

A „Magyarország” szerint Bethlen már régebben tervbevette erdélyi útját, amit

eddig miniszterelnöki elfoglaltsága miatt nem tudott megvalósítani, már csak azért sem, mert ahhoz mindenféle kommentárokat fűztek volna.

A sajtómagyarázatok és a hivatalos kommunikék ellenére Bethlennek Károly román királlyal történt tisztelgése, valamint egyes funkcionáriusokkal és politikusokkal való találkozása kétségtelenül

olyan esemény, amelyre az egész közvélemény felfigyel

és amely a volt magyar miniszterelnök személyét a világ érdeklődésének homlokterébe állítja.

Bukaresti kommentárok

A miniszterelnökség hivatalos jelentése

Bukarest, december 8.
Bethlen volt magyar miniszterelnök és Károly román király temesvári látogatása még mindig nagy izgalomban tartja Bukarestet. A lapok kétségkívül érdekes, de nem mindenben valószínű kombinációi arra indították a miniszterelnökséget, hogy az ügyvel kapcsolatban hivatalos nyilatkozatot adjon ki. A miniszterelnökségi kommuniké a következőket mondja:

Bethlen gróf, a volt magyar miniszterelnök Temesváron kihallgatáson volt öfelségénél. — Ezzel kapcsolatban hivatalos helyről arról értesítenek bennünket, hogy Magyarország volt miniszterelnökének a temesvári látogatása egybeesett öfelsége temesvári útjával s így Bethlen gróf udvariassági kötelességének tartotta kihallgatást kérni a királytól. A kihallgatást meg is kapta, nyilvánvaló azonban, hogy az egyszerű udvariasságon túl ennek a találkozásnak nincs semmi politikai háttere és jelentősége.

A bukaresti lapok szöveg szerint közlik a miniszterelnökség nyilatkozatát, ettől függetlenül azonban nem titkolják tovább sem azt, hogy véleményük szerint a temesvári találkozó nem történt véletlenül s bizonyos, hogy valami érdekes dolog van előkészületben a kulisszák mögött.

A Dimineata értesülése szerint külföldi körökben egyre szilárdabban tartja magát az a hír, hogy Romániában új külpolitikai irányzat kezdődik s ezzel volna összefüggésben a volt magyar miniszterelnök temesvári látogatása. A királlyal folytatott beszélgetés során pedig, — írja tovább a Dimineata, — szóba került egy esetleges román-magyar szövetség eszméje, illetve lehetősége is. Ez a hír a magyar lakosság körében nagy örömet váltott ki.

Annyi azonban bizonyos, — fejezi be cikkét a Dimineata, hogy Bethlen audienciájának nem lehetett semmi hivatalos jellege. Külföldi politikusok fogadásánál ugyanis, ha a fogadás hivatalos jellegű, mindig ott van a miniszterelnök, vagy a miniszterelnök megbízásából valamelyik miniszter. Bethlen pedig, ahogyan a jelentések mondják, egészen egyedül beszélgetett az uralkodóval, tehát akármilyen is a közöttek, annak hivatalos jellege nem lehet. Mindezekből függetlenül azonban a román közvéleménynek joga van tudni, hogy akár hivatalosan, akár nem, de mi történt tulajdonképpen Temesváron.

A találkozás ugyanis nemcsak Bukarestben, de a kisanant többi fővárosában is meglepetést keltett.

Az ország érdeke követeli meg tehát, hogy a volt magyar miniszterelnök temesvári királyi audienciája minden oldaláról megvilágítva álljon a közvélemény előtt.

Az ügyvel kapcsolatban egyébként a Curentul szolgál a legérdekesebb s egyben a legszenzációsabb kombinációval.

Szerinte a volt magyar miniszterelnök végleg szakítani akar a politikával s mindentől visszavonult akar élni. Öfelségétől azért kért kihallgatást, hogy megtegye az első tapogatózó lépést: vajon milyen feltételek mellett tevékenykedhetne le itt Romániában, ahol birtokai vannak s miképpen szerezhetne román állampolgárságot.

Dr. GRAUENFELS ALFRED
Bécsben specializált. — Női-, neml- és bőrbetegségek részére. — (Szeplők, pattanások, májfoltok, foltosleges hajszálak végleges kirtása Diathermiával) — Viszér-águlások infektós kezelése.
Bukarest, Sfrada Akademiei 28 (Regale-sarok)
Rendel 11 1-ig és 4-8-ig.

A Curentul kombinációját komolyabb körökben egészen valószínűtlennek tartják.

Legrészletesebben foglalkozik a dologgal az Universul. Megállapítja, hogy

a Südest sajtóiroda már vasárnap este leadta a találkozás hírét a francia sajtónak, ami azt mutatja, hogy a találkozás még sem történt meg minden előkészítés nélkül, tehát vélelenni.

Ezt egyébként mutatja az is, hogy Bethlen nem is szabályos utlevéllel lépte át a román határt, hanem Grigorcea budapesti román követ nyílt parancsával.

Adhatott volna ki a román követ ilyen nyílt parancsot, ha a találkozást a diplomácia jóelőre elő nem készíti? Egyébként is a parisi lapok egyáltalában nem kommentálják úgy a temesvári találkát, mintha az a francia diplomáciában meglepetést keltett volna. Általában azt írják, hogy az 1930 júniusában történt események, vagyis Károly király trónra kerülése lényegesen változtatott a két ország addigi viszonyán és lehetővé tette a messzemenő közeledést. Ennek már eddig is számtalan jele volt. Beletartozik a sorozatba Szmracsányi ismert magyarországi legitimista bukaresti látogatása, a mit Miklós román herceg budapesti útja követett. Bethlen és a román király temesvári találkozása ennek a diplomáciai munkának újabb és kétségtelenül súlyos jelentőségű megnyilatkozása.

Az Universul mindezt nem valami nagy lelkesedéssel írja meg, sőt

keményen támadja azt a Bethlen gróft, aki nemrégiben még Romániát mélyen bántó revíziós beszédeket tartott Magyarországon

s most mégis Romániába merésztel jönni.

Azt is sérelmezi az Universul, hogy Bethlen még ma is az ország területén. Lugoson van, ahová a temesvári találka után ment.

76 gránátot találtak a szatmári szénarakodón

A rendőrség erélyesen nyomozza, hogy kik és milyen célból halmozták fel a lövedékraktári

Szatmár, december 8.

A szatmári rendőrség politikai jellegű merényletnek látszó rejtélyes eset felderítésére indított nyomozást. A nyomozás tulajdonképpen Molnár György munkás jelentése alapján indult meg. Molnár tudniillik azon a helyen, ahol a gazdák szénakészleteiket szökták felhalmozni, egy ládát talált, amelyet beszigetelt a rendőrségnek. A rendőrségen a súlyos ládát átvizsgálták és

27 darab gránátot találtak benne. A különös lelet arra indította a rendőrséget, hogy a szénarakodó egész területét átvizsgálja és a helyszíni kutatás

ujabb meglepetést szolgáltatott.

Bíró József gazdálkodó szénbogllya alatt még egy dobozt találtak, amely 49 darab gránátot tartalmazott.

A rendőrség természetesen kihallgatta a gazdákat, de azok elfogadható módon igazolták, hogy ők ők nem is jártak a szénarakodó telepen. A rendőrség egyelőre teljesen tanácstalanul áll a rejtélyes esettel szemben és véleménye szerint ismeretlen tettesek valami politikai természetű büncselekményt készítettek elő,

amikor a gránátokat a gazdák szénarakodójában elrejtették.

volverét, amely eldörrent és Greavu életét kioltotta.

— Borzasztóan megijedtem — folytatta Vulpeanu — és a holttestet bedobtam az autóbá, majd visszafordultam Beszterce felé. Odaérve, megálltam a kocsival nővérem kertje alatt, bementem a házba, magamhoz vettem egy utazóbőröndöt és az utilevelemet és az autómmal, amelyben ott feküdt Greavu holtteste, teljes iramban indultam ismét Kolozsvár felé.

Választ községnél a holttestet be akartam csempészni egy gazda csürjébe, de észrevettek. Erre gyorsan tovább hajtottam a Szamosig, ahol a hullát a vízbe dobtam.

Ezután bementem Kolozsvárra, ott a vasút melletti „Napoleon” szállodában vettem szobát, reggel pedig magyar vizumot váltottam és azzal elindultam Magyarországra. Budapest felkerestem volt ezredparancsnokomat, hogy állást kérjek tőle, ez azonban feljelentett.

Vulpeanut holnap délelőtt kiviszik a helyszínre, ahol Vioreanu vizsgálóbíró és Hatieganu rendőrkezes el fogják vele játszani az egész gyilkosságot.

1932.

KARÁCSONYI

ZENEALBUMOK

Moravetz — Bárd ára 180 Lei

Nádor Album ára 180 Lei

Rozsavölgyi Alb. ára 180 Lei

Tartalmazzák a legújabb operettek dalait, táncdalokat, szomorú és vig magyar nótákat.

Kaphatók a

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVOSZTALYÁBAN

Brassó, Kapu utca 56—58 (az udvarban)

Ez kell Önnek!

Hangerő

Szelektivitás

élettartam

Mindenütt kérje

csöveinket

A rádiókészülékek hibáinak legtöbb esetben a rádió-cső az okozója. Csak megbízható csöveket tegyünk készülékünkbe. — Az ORION rádiócsövek meggyógyítanak minden beteg rádiókészüléket.

ORION

Az angol védvám

katasztrófális helyzetbe hozza a francia luxusipart

Páris, december 8.

A francia luxuscikkek részére Anglia eddig a legkönnyebben elérhető, biztos piac volt.

De nemcsak a francia luxuscikkek esnek az új vámrendelet áldozatává, hanem a főzélék, a virágok, baromfik, az élelmiszerek ingyencategóriája is, melynek Anglia jelentős piacát jelentette. Most itt áll a nagy kérdés, melyet egyedül Franciaország területén értékesíteni nem tudnak. Az első rendelet 50 százalékra szülő taxa emelést, mint hírlik, már a napokban 100 százalékra emelik.

Az ipari cikkek körébe első sorban az illatszerek, selyemárúk, üveg és kerámia, higiéniai felszerelések, rádió alkatrészek esnek. De az 50 százalékos kategóriába a szőnyegfélék, fehérneműk, nikkelárúk is bevonultatnak.

Statisztikai kimutatás szerint, az angol vámrendelet a francia piacot egy milliárd frank veszteséggel sújtja, vagyis kereskedelmi forgalmának egyötödét veszti ezáltal el. Amiből 800 millió frankot ipar és 200 milliót agrártermékeinek kivitelére kell számítani.

Ez minden esetre olyan veszteség, mely Franciaországot váratlan erős támadás gyanánt éri és érzékenyen sújtja.

m. i.

Károly király kedden reggel érkezett vissza Bukarestbe

Bukarest, december 8.

Károly király kedden reggel visszaérkezett Bukarestbe Temesvárról, ahol udvari vadászat volt s ahol kihallgatáson fogadta Bethlen István gróf volt magyar miniszterelnököt.

Udvari körökből származó értesülés szerint a vadászat nagyon jól sikerült és a király nagyon elégedett hangulatban hagyta el Temesvárt.

1931 december 8.

Zürich (nyitás): Berlin 118.00, Amsterdam 207.40, Newyork 5 14 és fél, London 16.75, Páris 20.15, Milánó 26.20, Prága 15.23, Budapest 90.02 és fél, Belgrád 905, Bukarest 307, Varsó 57.60, Bécs —.

1932.

KARÁCSONYI

ZENEALBUMOK

Moravetz — Bárd ára 180 Lei

Nádor Album ára 180 Lei

Rozsavölgyi Alb. ára 180 Lei

Tartalmazzák a legújabb operettek dalait, táncdalokat, szomorú és vig magyar nótákat.

Kaphatók a

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVOSZTALYÁBAN

Brassó, Kapu utca 56—58 (az udvarban)

HALLÓ, ITT RÁDIO B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Hölgyeim és Uraim, „Mit üzen a rádió” következik.

Jóétozággal köszöntöm kedves Hallgatóimat és közlöm, miszerint ma az a téma kerül terítékre, hogy melyek azok a külső és belső adottságok, melyek azok a vonások, színek, született egyéniség-jellegek, vagy körülmények-adta máz, egy szóval: mik a köznevelt okozói annak a lelki készségnek, mely figyelmünket fokozottabban csak egy nőre, vagy csak egy férfire tereli, mely fokozódó érdeklődés aztán vagy ugynevezett szerelemmel tüzesedik, vagy az okok megszüntével, (kísmerésével, érdektelenné válásával) megszűnően az okozat is, az illető egyed, az ótörára megbeszéli, addig nyönyörteljesnek érzett randevu helyett, inkább, kevésbé szőke és kevésbé rózsaszínű, himjegyű atom-komplexumokkal leül preferanszot játszan.

Hogy abból a probléma halmazból, melyet kedves hallgatóim érdeklődése hordott össze elem, miért ragadtam ki pont „Köszöni ember unokája” eme sorait: „... tessék má' mondani, mi a frász tetszik a férfiaknak a nőkben és viszont...”, annak több oka van, melyek közül legfontosabb az, hogy manapság az emberek mindennél többet foglalkoznak a szerelemmel. Ugyis, mint problémával, ugyanis, mint szenvedéllyel, ugyanis, mint Örök Tűzzel, ugyanis, mint sötét véreimmel, ugyanis, mint az emberiség legszentebb misztikumával, de leginkább úgy, mint azzal az időtöltési formával, azzal az életkeret kitöltéssel, azzal a „valamit csak kell csinálni”-val, — ó, de csuf, ó, de nehéz ebben az összetételben leírni, — ami még a legkevésbé függ az egyén és a közgazdaság reménytelen, légius viszonyától. Egész érthetően: amit üzhettek, mert nem kerül pénzbe. Ha akarom s... izé... ha ő is akarja. De akarjuk kérem, akarjuk, mert nem bírjuk nem akarni. Oda kulturálódunk, hogy ma minden emberi megnyilatkozás a legtisztább, legszentebb önzetlenség jegyében, minden minden anyagi vonatkozástól, jelentkezik és virul. Így vagyunk a szerelemmel is. Népszerű lett, mert független az anyagiaktól. Az anyagiasságtól. Semmi invesztálás. Semmi megadható alap. Semmi deviza, árfolyam, részlet, lejárát, kontremín, áruhanás, leépítés, dumping s minden más becsületen, szoros tartozéka ennek a bus életnek. Legfennebb azt a rongy palutát fizetjük rá, azt a szívet. Hát ezért szeretnek az emberek.

Aztán emellett, ugye, valamit csak kell csinálni. Ma kenyérkereséssel akarni kitölteni a napokat, szomorú illúzió. Szórakozásra nincs anyagi lehetőség. Ha sportolok, utána nagyobb az anyagszerem, s a mérsáros egy piszkos irredenta, aki a miniszterelnök ur ígéretére nem ad már egy negyedkiló csontot sem. Mit csináljanak az emberek a rengeteg, korlátlanul rendelkezésükre álló idővel? Se munka, se szórakozás, se cél, se eszköz, se remény, se hit, — jöjjön tehát a szerelem. Ez még mindig jobb, mint éjt-napot gíbicelni a nyugalmazott telekkönyvezető dominó-partijainál.

És még valamit. Általában nem elégszünk meg azzal az isteni rangjelzéssel, azzal a királyi címmel, hogy: „Ember.” Ezt a gyönyörű disztinkciót gondolkodás nélkül felcseréljük bármilyen társadalmi állapot határozóval, teszem azt: Nagy János állami kottavonalazó segédtest, hat gyermekkel, mindkét oldat tudósucshuruttal és óthónapi fizetési hátrálékkal. Címekörtségben szenvedünk. Csak akkor tudunk emberré kunkorodni, ha az állam, vagy társadalom alánk tolja a lehetőségek edényét. Ilyenkor aztán szakállat növeszthetünk és elmehetünk politikusként. A szerelemben címekörtségünk is levezethető. Nyugodtan ajándékozhatom magamnak a „belső titkos szerelmes” címet, vagy ha egy nő oldalán haladok s kedvem van hozzá, úgy tekinthetek körül, a lemezárólt közigazdaság horizontján, mint egy szerelemügyi miniszter.

Kedves „Köszöni unoka”, kérdésének lényegi taglalása után, nézzük a szóbanforogó ügy praktikumát és pedig azt, hogy melyek azok a sajátosságok, jellem és egyéniség vonások, viselkedési mozzanatok, megajtszást színek, előnyös oldalak, felfogásbeli árnyalatok, modorbeli különbségek, külső adottságok stb. stb., melyek — úgy a nőnél, mint a férfinnál, — felgyújtják fantáziánkat, elkösdítik itélőképességünket, hajlamossá tesznek lírai kilengésekre és aktivitásunk összetevőit csak abban az irányban engedik erő kifejtéshez jutni, melyet nagy általánosságban így hívunk: szerelem.

MILYEN LEGYEN A NŐ?

A nő legyen repkény a férfi szerelmének monumentális tömbjén. Igen, ez jó: repkény, mely befutja, körülöleli, belekapaszkodik a poronkba, megszippi, eltakarja a durva nalkolást és a szerkezeti hibákat. Igen, repkény, mely éli önálló életét, de mégis a fentnevezett tömb ad neki a kifejlődésre teret, értelmet és alkalmat. És ami a legfontosabb: nem teher. Még jobb, ha ez a repkény: magas, karcsú, szőke és meghatározó különbséget tud tenni az ecet és a só felhasználása körül. Ó, tessék elhinni, a férfi oly kisigényű: mindössze, a mádarlejt nem szereti ecettel és a kakaót soval. Ezt persze a nő, szerelmi extázisában nem tudja megérteni és epeáradást kap, ha a

férfi az említett madarra háritott termék eljogaszta után nem mondja a gyönyörtől elilladt hangon: „Hát ez remek polt, szívikem, remek! Éppen csak, úgy gondolom, hogy hiányzott belőle még egy csepp ecet.” — A nő beszéljen legalább hat nyelven, viszont a férfi ne értsen egyen sem. Így meglesz a logikus alapja, a nők részéről oly gyakran hallható eme kijelentésnek: „Fiam, maga nem értett meg engem.” E kijelentés körül általában zürzavar van. Mert a férfi a nő csak egyetlen egy esetben tudja megérteni, ha hat nyelven, — hallgat. A nő. Mihelyt a nő beszélni kezd, a férfi egy kétségbeesett mozdulattal felcsattan: „Szívem, én igazán nem bírom megérteni magát...” — A nőnek sose legyenek, — korunk leányzóhoz híven, — filmszínésznői ambíciói. Ez sosem vezet jóra, mert a férfit összehasonlításokra készített s rövidesen a férfi rájön, hogy az ambíciózus hölgy kevésbé alkalmas arra a szővőipari termékre, mint például Gréta Garbó. A férfi erre elkezd járni a moziba, s ott találkozik azzal a hölgygel, aki pedig azért jár moziba, mert az ő férjének meg johngilberti ambíciói vannak és ő szintén összehasonlításokat csinál. Aztán eme két mozibajáró lény:

összehozza a közös probléma és egyszer közösen, — nem mennek el a moziba és megvan a baj a gréta körül. — A nő lehetőleg szeressen énekelni, főzni és minél gyakrabban szenvedjen fejfájásban. Így a férfinak ritkán, de azért lesznek rendkívül kellemes pillanatai is és pedig: 1. mikor a nő nem énekel, 2. mikor vendéglőben ékezhettek és 3. mikor a saját feje fájt. — A nő sose mutassa a férfinak a kisujját, mert annak a telhetetlen erotikus disznónak mindjárt az egész kell. Amint a példabeszéd erre oktat. Inkább tehát a nő csinálja fordítva, akkor nem szenved csorbát az erkölcsi világrénd. (Nincs kizárva azonban az, hogy ebben az esetben a nők szenvedjenek csorbát, i. i. leoperáltnak a kisujjukat.) — A nő sose törekedjen arra, hogy a férfi a lelket szeresse benne. Az ehhez vezető utesztóban a férfi elveszítheti a fejét és... és szét darabolja a nőt. Keresi a lelket. A nő a lelket viselje ki. Bizony, ez az egyetlen páncél a férfi nemtelen fegyverei ellen. De e kérdésben is tétlenség állnak a fogalmak: egy nő akkor győz, ha kapitulálhat. — A nő gyakran sirjon. Nincs gyönyörűbb, mint mikor egy nő ok nélkül sir. A nő ritkán kacagjon. Nincs visszatartóbb, mint mikor egy nő ok nélkül

Mialatt Marinkovics jugoszláv külügyminiszter nagy politikát csinál, odafigyaz kemény harc folyik az igazi alkotmányosságért

Belgrád, december hó 8.

Marinkovics jugoszláv külügyminiszter hétfőn hazatért varsói útjáról. A sajtó munkatársainak kijelentette, hogy

varsói tartózkodása valóban politikai célokat szolgált, elhamarkodott dolog volna azonban messzemenő külpolitikai magyarázatokat fűzni hozzá.

Tulajdonképpen a kisanant érdekében járt, mert le akarta tárgyalni Lengyelországban azt, hogy a kisanant államok és Lengyelország közös álláspontot foglaljanak el először a leszerelés kérdésében s aztán minden olyan közös érdekű ügyben, amely a nemzetközi fórumok előtt tárgyalás alatt van, vagy tárgyalás alá kerülhet. Küldetése egyébként kielégítő sikerrel járt.

Az ő varsói útjánál sokkal fontosabbak azok a tárgyalások, amelyek Ankarában indultak meg egyelőre csak a bulgár és török külügyminiszterek között. Ezek a tárgyalásokon egy keleti kisanant kialakulásának a lehetőségeit vitatják meg. Az új tömörülés tagállamai Görögország, Bulgária és Törökország lennének. Az ő véleménye az, hogy bármennyire érdekes és figyelemreméltó ez a kísérletezés, a mai körülmények között nem igen valószínű, mert sok olyan politikai szempont van, amely a kérdéses államokat inkább taszítja, mint vonzza egymáshoz.

Belgrádban egyébként három évi szünet után hétfőn megnyitott a szkupstina. Az alkotmányos kormányzati formához való visszatérés azonban nem azokat az érzelmeket váltotta ki a polgárságból, a miket az igazi és becsületes alkotmányosság kiválthatott volna. Míg az ülés

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, rheumás fájdal-
mak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-téle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban,
mely két kapszulát (ostyábad) tar-
talmaz. fenti eredeti jelzéssel. Kap-
ható gyógyszerárakban és drog-
riákban.

1971

kacag. — Végül, a nő maradjon örök rejtély a férfi előtt, így mindig izgatni fogja a férfit az a Nagy Probléma, hogy — hova a fenébe is tehetette e rejtély kulcsát.

Kedves Hallgatóim holnap, ez üzenet folytatásaképpen arról üzenek, hogy:

Milyen legyen a férfi?

a szkupstinában folyt, az egyetemen a diákok tüntető gyűlésre ültek össze. Az egyetem homlokzatán levő erkélyt fekete posztóval vonták be, az erkély két szélére égő gyertyát helyeztek el úgy, hogy az egész a ravatal benyomását keltette. A szónokok aztán rendkívül ingerülten támadták a kormányt és az új parlamentet. Arról beszéltek, hogy a régi törvényhozást senki sem siratja, mert sok szerencsétlenséget hozott, most azonban a nemzet fájdalma felháborodásba csap-
hat át, mert a legrosszabbiról régi politikusok állottak össze a bajok orvoslására.

Időközben a rendőrség tudomást szerzett az egyetemi tüntető gyűlésről s óvatossan bekerítette az egyetem épületét.

A diákok nagyrészt sikertelenül is elfog-
ni, de egy kisebb csoport azonban el-
menekült s a közeli színház erkélyé-
ről újabb gyújtó szónoklásba kezdett.

Az utcai tömeg pedig ömlött a színház kőre s rövidesen annyira felszaporodott, hogy a rendőrség egymaga már nem vállalkozott az újabb attackra, hanem a katonaságtól segítséget kért. Feltűzött szu-
ronyu csendőrök kísérelték meg aztán a feloszlást, ez azonban nem ment minden incidens nélkül.

A már fanatizálódott diákok s a csend-
őrök között dulakodásra került sor, a
melynek folyamán több diák és két
csendőrsúlyosabban megsebesült.

A rendet csak a késő délutáni órákban sikerült teljesen helyreállítani. A tüntető diákok közül igen sokat letartóztattak és tartanak vizsgálati fogságban.

A rektor az egyetemet csütörtökig le-
záratta.

A kisanant és a leszerelés

Prága, december 8.

A csehszlovák hadügyminisztérium hivatalos közleményt adott ki, melyben be-
jelent, hogy a román és jugoszláv vezérkari főnökök két-két vezérkari tiszt kíséretében a napokban Prágába érkez-
nek.

A kiküldöttek a cseh hadsereg képviselőivel arról fognak tárgyalni, hogy a kisanant államai milyen egységes eljárást kövessenek a nemzetközi leszerelési konferencián.

Érdekes vámszövetségi orientációk

Bécs, december hó 8.

Hétfőn este Bécsben az egyik külke-
reskedelmi szövetség gyűlésén Mielz képviselő azt a nagy feltűnést keltő be-
jelentést tette, hogy biztos tudomása sze-
rint Ausztria, Magyarország és az egyik
nagy hatalom között már napok óta tárg-
yalások folynak bizonyos gazdasági
blokk létrehozása érdekében. Az is bizo-
nyos, hogy ezek a tárgyalások nem indul-
tak politikai célkitűzések nélkül. Valószí-
nűleg arról van szó, hogy Ausztriát vég-
érvényesen el akarják téríteni az An-
schluss irányából, amit a két érdekelt né-
met állam nemrégiben a német-osztrák
vámunió eszközével gazdasági téren kísé-
relt meg valósággá tenni. Ha erről van
szó, úgy könnyű kitalálni, hogy melyik
az a nagy hatalom, amely a Magyaror-
szággal való közös gazdasági és politikai
kapcsolatokat sürgeti.

Itt említjük meg, hogy a Reuter-üg-
ynökség jelentése szerint Franciaország
és Belgium között már igen előrehala-
dott stádiumban vannak a vámszövet-
ségre vonatkozó tárgyalások.

EGY JÓ HIR

D. Mociornita

BÓRÁRU-, CIPŐ- ÉS UTAZÁSI
CIKKEK GYÁRAI

Bukarest V., Sfrada Apele Minerale 67/75.

Az általánosan szűkös viszonyokra való tekintettel hogy a fogyasztó közönség segítségére legyen, **egységesítette és le-
szállította** az összes cipőárak és uta-
zási cikkek **árait**.

Box férfi-cipők	400	LEI- től
Box gyermek-cipők	190	"
Fine hazi-cipők	120	"
Box férfi félcipők	400	"
Box vagy chevreau női fél- cipők	300	"
Box gyermek félcipők	170	"

Cipőkülönlegességek,
KORCSOLYA, TURISZTIKA, SI
és az összes téli sportokhoz.

MEGJEGYZÉS: Az utolsó évek folyamán sikerült cégünknek a közóhainak megfelelően mélyen a békebeli árak alá leszállítani a cipők árait s egy utfal közmegelegedésre lényegesen feljavítani az összes cipő-, bőraru- és utazási cikkek készítményeinek a minőségét.

A jó minőségért felelősséget vállalunk!

Eladási helyek: Bukarest, Str. Carol 29; Calea Grivitei 193; Bar Mosllor. Továbbá
BRASSÓ, Craiova Cămpulung, Tecuci, Roman.

A PENGŐ TRAGÉDIÁJA ÉS A MÓCOK ÉHINSÉGE

Közgazdasági tömegtragédia, amely megmutatja a nagy összefüggéseket

Gyalutól Bánffyhunyadiig mindent gyászbaborított egy nagyvárad-i távirat —
Nem vesznek fát a mőcoktól a kiskalotaiak, mert nem tudják eladni a pengőt

Kiskalota, december 8.

A bánffyhunyadi vasúti állomással szemben levő korcsmában csöndesen időzögölnek néhány ember. A nagy havazás elől szücsöltek be a korcsmába, ahol ki bor mellett, ki pálinkát szücsölve, panaszkodnak a nagy adót, a kegyetlen behajtást, a keserves pénztelenséget. Elszántsággal szidják a kormányt, meg a bankokat a legnagyobb egyetemesen, pedig van köztük hegyvidéki román paraszt, hunyadi magyar iparos, kalotai zsidó fás, sőt magyar urfőle is.

Távirathordó érkezik a korcsmába és Abrudán urat keresi. Pompás kiállítású, jókabátos, jól öltözött román ur jelentkezik és izgatottan tépi föl a táviratot, a melybe alig vet egy pillantást. Pirosposztás arca fakórá válik a szinte hörögve uggyan ki belőle.

— Megöltek a gazok!
Mindenki felugrik, odasiet a rémült

Kiskalotán még dolgozik a Kert

Az erdélyi rapiddal éppen most robbant át a hunyadi állomáson néhány villanyfényben uszó Pullman-kocsi, amikor a kiskalotai vonatba kell beszállni. Régi patriarkális kupéba szállunk. Mindenki egyik harmadosztályú vagonba húzódik, pedig van még két személykocsija is a vonatnak, sőt az egyik kocsi másodosztályú. A népszerű vagonban még fűtőcsövek sincsenek. A többi kocsiban van, de nem működik. Ebben nincsenek csövek, de van egy vaskályha, a mit az utasok fűtenek be és barátságosan állják körül. Mire Kiskalotára ér a vonat, már meleg is a kocsi.

Abrudán ur bizton túlsötéten látja a dolgokat, mert hiszen Kiskalotán nem szomorúságot, hideg gyámkéményt találunk, hanem hatalmas fűrésztelepet, a

emberhez, aki románul mondja:

— Éhenhalnak a mőcok mind!

Mutatja a táviratot, amely Nagyváradról jött és mindössze annyi áll benne, hogy

a pengőt tizenhétötenért átneszik.

Kissé értelmetlenül, bár részvétellel nézem Abrudán urat. Hiszen igaz hogy a pengő nálunk esett, de azért abba még nem kell belesárgulni. Meg hogy ezért a mőcok mind éhenhalnak? Hogy érti ezt Abrudán ur?

— Na, menjen az ur Kelecelbe, ott megtudja, hogy mit jelent a mőcoknak a pengő zuhanása — kiáltja Abrudán ur és már el is rohan.

Kelecelnek, (Călătele) hívják románul Kiskalotát, ahol ennek a rejtélyes dolognak a nyitjára lehet jutni. Hát menjünk Kiskalotára, tudjuk meg, miért pusztulnak el a mőcok a pengő zuhanása miatt.

melyet villanyfény áraszt el és ahol a gatterek zugása közben apró, fürge vasúti kocsikat tologatnak a földolgozott fával szorgos munkáskarok.

Ahogy a szépen világított utcán haladva szobahozzuk ezt, kísértőnk hamarosan kiábrándít.

— Igen, a Kert (Kiskalotai Erdőipar rt.) még dolgozik. A Groedel barók már hagyományból sem állítják le az üzemet. De hol van ez a munka a régitől? Néhány év előtt még háromezer munkásnak adott kenyeret ez a telep, ahonnan naponként tíz vagon fűrészelt árut szállított el a vonattal. Ma alig 250 embert foglalkoztat az üzem, amely nem produkál többet napi egy vagonnál. A sok munkás jó részt elszéledt, idegenben kísértelmezik, vagy itthon éheznek.

Mi közük a mőcoknak a pengőhöz?

Ráterelem a szót a pengőre és elmondom a hunyadi korcsmában lefolyt jelenetet. A tizenhétötenes pengő hallatára kísértőnk is izgatott lesz és remegve kiáltozza:

— Tizenhétötenes pengő! Igaza van Abrudán urnak! Ebbe belepusztulnak a mőcok mind! De mi is itt Kelecelben.

Embergyűrű vesz körül bennünket hamarosan és mindenki izgatottan szól bele a pengő zuhanásának hírére indult vitába. Ebben az eldugott faluban meglepően sok az intelligens ember. Kiderül, hogy nagyrésztük fakeskedők, akiket kereszttel valóban a Mőcvidék sok ezer lakóját teszi koldussá a pengő zuhanása.

Sorjában tárul fel ennek a nagy tragédiának minden összefüggése, egész em-

berpusztító szörnyűsége. Távoli, más országbeli védelmi intézkedések által okozott következményei tárulnak elő, ahogy ezek a kiskalotaiak elszáradnak a dolgokat. Magyarország belső bajainak ide érkezik a szenvedése és a távoli magyar sorshoz odakapcsolódik huszezer havasi mőc közeleget nyomora.

A politika közönye rászabadította a kíméletlen spekulációt a Mőcvidék fájáért járó pengőre és a spekuláció elszívja a mőcoktól ezen az uton az életlehetőségeket.

A HAVASOKBÓL MEGINDUL AZ ERDŐ

Ott indul meg a beszélgetés a havas uton, ahol még most is sürüen jönnek a fáthozó szekerek. Ez a sok fa mind Magyarországra felé száll, de nagy kérdés, hogy most már eljut-e oda?

A Magyarországnak szükséges faragott fa nyolcvan százalékat ez a vidék szállítja. Ha megcsappant is ez a szükséglet, mégis jelentékeny mennyiséget tud felvenni ma is a magyar piac. Még nemrégiben naponként három-négyezer szekér fát hoztak le a mőcok, sőt volt idő, hogy a Magyarországnak szállító kiskalotai fakeskedők ezer szekér fát vettek át egy-egy nap a mőcoktól. Ma még hetivásár napján sem tudnak pedig szekér fát eladni a mőcok, akik pedig mind ide gravitáltak a Maguráról, a gyalui havasokból, a Szamos eredetének vidékéről, az egész nagy mőcelakta környékről.

A havasokból megindult az erdő és a dolgos mőcok szekereinek százai hordták le a fát Kiskalotára.

A PENGŐ ZAROLÁSÁVAL KEZDŐDNEK A ZAVAROK

A kiskalotai fakeskedők ezolid alapon dolgoztak Magyarországgal, ahonnan így is tisztességes keresethez jutottak. Amikor kijött a mőcok fájáért járó sok-sok pengő Magyarországról, akkor volt szépen a kiskalotai fásoknak, az iparosoknak, boltosoknak, de főképpen a hegyvidéki mőcoknak. A havasokban mindjárt megéreztek a mőcok, hogy a kiskalotai fakeskedők megkapták Magyarországon a pénzüket, mert akkor megkezdődött újból a favásárlás és a kiskalotai fások újból a fába fektették a kapott összegeket.

Ott indult el a zavar, amikor nemrégiben a magyar kormány az ottani bajok egyik ellenszereként megtiltotta a pengő kiutalását. A faragott fával kereskedő kiskalotaiak, valamint néhány bánffyhunyadi és gyalui fakeskedő egyszerűen el volt zárva attól, hogy a magyarországi pénzéhez juthasson. A magyar kereskedők és vállalatok, amelyeknek a Mőcvidék fáját szállították, természetesen nem fizettek ugyan, de a pengőt nem lehetett kihozni Magyarországból a zárlat miatt és nem tudták a kiskalotaiak Magyarországon külföldi kifizetést kapni a bankoktól.

Egy-két elszántabb érdekelt megkísé-

Munkában a zugspekuláció

A megszorult fások mindent megkíséreltek, hogy értékesítsék magyarországi pengő-készletüket és tovább tudjanak dolgozni. Nagy nehezen sikerült is néhány zugbankárt találni Nagyváradon és ezek hajlandók voltak lejt adni a Magyarországon levő pengőköveteléséért. Csakhogy persze nem a teljes értékét, hanem annál jóval kevesebbet.

A kiskalotaiak kénytelenek voltak úgy adni el a pengőjüket, ahogy vették és a nagyvárad-i spekulánsok egyre jobban igyekeztek kihasználni a kiskalotaiak szorult helyzetét. Egyre kevesebbet adtak a pengőért és ha volt is esély a pengőre, a nagy árzuhanást itt őik idézték elő, mert hiszen a pengő nagyvárad-i árfolyama jóval alatta van a pengő más külföldi jegyzésének.

ZUHAN A FA ÁRA

A Mőcvidék szegény népét sújtotta legjobban a nagyvárad-i spekuláció, mert a pengő zuhanásával egyszerre beállott a fa árának zuhanása is a kiskalotai piacon. Huszonöt-harminc lejt adtak a keleceliek a mőcoknak a fa köblábjáért, úgy, hogy egy szekér fáért ezer lejtet jó-

Megáll a faüzlet, mert nincs pénz

Mostanában jártak le azok a magyarországi váltók, amelyeket a mőcvidéki fával kereskedők kaptak a nyáron szállított fájukért és a magyarországiak napra be is váltották a váltókat, csak éppen áthozni nem lehet a pengőt. Amikor ezek a faeladások történtek, akkor még harminc lejes pengővel kalkuláltak a kiskalotai kereskedők, akik mostanában 18-19 lejt kaptak a harmincas alapon kalkulált pengőjükért.

Ötven százalékos tőkevesztés érte a pengő zuhanásával és a spekulánsok kíméletlenségével a kiskalotai fakeskedőket, akik most nem tudnak vásárolni. Nincs is pénzük, mert Magyarországon pengőben hever a pénzük, amit még el nem adtak a pengőzsorásoknak, de nem is mernek vásárolni fát, mert a még mindig tartó árfolyam-zuhanás miatt nem

A magyarországi rablók nem félnek a statáriumtól

Leteperték, megköttözték, kirabol- ták, benzinnel leöntötték és meg- gyújtották

a legújabb rablótámadás áldozatát

Budapest, december 8.

Minden statáriális szigorúság ellenére is Magyarországon egyre ismétlődnek a vakmerő banditatámadások. A legújabb rablótámadás hétfőn este történt. Takács József galamboki postamestert, aki hivatala lezárása után hazafelé tartott a szomszéd faluba, a sötét uton ismeretlen tettesek támadták meg, a száját betömtek, hogy ne kiabálhasson, s miután minden értékét elszedték, talán attól való félelmükben, hogy a kifosztott ember felismerte őket, kezét lábát összeköttözték, leöntötték benzinnel és meggyújtották.

A tettesek nem várhatták meg, amíg a borzalmas halála itél ember egészen kiszívódott, mert az uton közeledő szekerek

relte a Magyarországon kapott pengőt átcsempészni Romániába, de megesett, hogy rajtakapták és nemcsak a pénzük veszett oda, de még kellemetlenségeik is voltak a magyar hatóságokkal. Ezek különben is elszigetelt esetek voltak, mert a fakeskedők zöme nem hocsátkozott ilyen kalandos vállalkozással.

Igy aztán a kereskedők zöme nem is jutott a pénzéhez és nem tudta folytatni a favásárlást, aminek kárát elsősorban a mőcok látták, akikről most már nagyon tartózkodóan vásároltak a kiskalotaiak.

val fölül kaptak a hegylakók.

A baj beálltával úgy esett a fa ára, hogy ma köblábjáért nem ad 12-13 lejtet többet a fás és bizony mostanában már négy-öt száz lejt is alig kapnak a mőcok egy szekér fáért.

Állandóan zuhan a fa ára, pedig a kereskedők között még eddig nagy volt a konkurrencia és mindegyik igyekezett a fához jutni úgy, hogy amit csak lehetett, megadtak a mőcoknak a fáért.

CSAK A TAXA NEM ESIK

És ebben a nagy árzuhanásban csak a taxa maradt a régi. Az állami erdőgazdaság nem akar tudomást venni a fa árának ötven százalékos eséséről és ma is négy lejt taxát szed a mőcoktól a kitermelt fa köblábjáért, amiért a szegény ember alig kap tizenkét lejt.

Az erdő pedig a mőcoké és így a saját erdejükből hozott fa után kell taxát fizetniük az államnak úgy, hogy hat-hét lejt kap voltaképpen a fáért és a hosszú, nehéz fuvarozásért összesen a hegylakó.

Ma még kap ennyit, de kétséges, hogy holnap már egyáltalán lesz-e vevője a mőcok fájának.

tudnak a pengővel kalkulálni.

Ma már — éppen az a bánffyhunyadi távirat mutatja — el kell készülni arra, hogy a tizennyolcat sem adják meg a pengőért. Így aztán kénytelenek lesznek teljesen beszüntetni a favásárlást, mert ezt az árfolyamvesztést lehetetlen belekalkulálni a faragott fa árába. Hiszen annyira nem emelhetik az árakat odaát, hogy reuzálhassanak a szállítással.

Nincs segítség, be kell szüntetni a faüzletet. És akkor aztán hiába hozzák negyven kilométernyire a havasokból a mőcok felholtra fagyottan a megtaxált fát, nem veszi meg azt senki a kiskalotai piacon.

És ha a keleceli piacon nem tudnak pénzt csinálni a fából, akkor az egész Mőcvidékre rászakad az éhinség.

k. l.

A Brassói Lapok Könyvnapotárjai

minden könyvkereskedésben
és minden újságelárusítási helyen kanphatók!!!

Nagy Regélő naptár 25
Gazda naptár 25
Kis Regélő naptár 12
Kis Családi naptár 12
Előjegyzési naptár 25

Viszonteladókna megfelelő árkedvezményt adunk. — Egyes példány rendelésnél a pénzt bélyegben is be lehet küldeni, portóra 5 lej külön küldendő be. Postai rendeéseket azonnal elintézzük. A

Brassói Lapok Könyvosztálya

Hírek

Mai beszélgetések

— És most mit csinál?
— Pénzbeszedő lettem.
— Ajaj, akkor magát nem is nagyon szeretik ott, ahol megjelenik?
— Ellenkezőleg! Minderükt azt mondják: legyen máskor szerencsénk.

— Papa, te megigérted, hogy ha nem bukom meg, kapok egy töltőtollat?
— Természetesen.
— Mázlid van papa. Megtarthatod a töltőtollat.

— Mi különbség a rendőr és egy százeles között?
— ?
— Nem sok; mindkettő meg van számozva és ha szükség volna rá, egyik sincs seholl!

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint egyelőre változékony, szeles idő következik lényegtelen hőszűréssel és kisebb esőkkel. Kedden és szerdán azonban valószínűleg csendesebb és száraz idő várható, kisebb éjszakai fagyokkal.

— KIFIZETIK A SZEPTEMBERI ILLETMÉNYEKET A MAROSVÁSÁRHELYI NYUGDIJASOKNAK. Tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi nyugdíjasokkal közölte a pénzügyigazgatóság, hogy december hó folyamán, 10-én megkezdik a szeptemberi nyugdíjilletmények kifizetését. Egyelőre csak egy havi nyugdíjjárandóságukat kapják meg a nyugdíjasok, mivel az illetékes minisztériumtól több pénz nem érkezett.

— Már Amerikában is. Washingtonból jelentik: Az amerikai parlamentnek, a kongresszusnak ünnepélyes megnyitását a nyomor és munkanélküliség nagyszabású tüntetésére használta fel. Az ország minden részéből nagy számban sereglettek az Unió fővárosába az úgynevezett „éhségzarándokok”, akiket — az Európában szokásos bánásmódtól eltérően — lekötelező szívélyességgel fogadtak és megvendégeltek. A szíves vendéglátásnak csak éppen az volt a „szépséghibája”, hogy az éhségzarándokokkal lefegyverezték, elszedve tőlük revolvereiket és más öldöklő szerszámjaikat. A kongresszus megnyitására nagy tömeg munkanélküli gyűlt össze a parlament épülete előtt, de a rendőrség azt a szándékukat, hogy a gyűlésterembe tömegesen jussanak be, továbbá a hangos tüntetéseket erőlyesen de fegyver használata nélkül gátolta meg.

— ARADI HIREK. Aradról jelentik: Az aradi rendőrségen ma reggel megjelent Kristóf Péter bolgár kertész és följelentette Hiron Miklós nevű 46 éves segédjét, aki, miközben gazdája nem volt odahaza, — behatolt a lakásba s felesége ellen erőszakot akart elkövetni. A dulakodás zajára a szomszédok is elősiettek, akik hosszas küzdelem után megfékezték a brutális munkást. A dulakodás alkalmával Kristófné súlyos sérüléseket szenvedett. Az elvetemült embert letartóztatta a rendőrség. — Hasonló természetű ügyben jár a rendőrségen O. Gy. is, aki elmondotta, hogy S. I. volt városi tisztviselő, 15 éves Anna leányát lakására csalta, ahol erőszakot követett el rajta. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— DECEMBER 10-ÉN KEZDŐDIK BRASSÓBAN A MUNKANÉLKÜLIEK SEGÉLYEZÉSE. A munkanélküliek segélyezése Brassóban december hó 10-én kezdődik meg. Bonok alapján, természetbeni segélyezést kapnak az idén is a munkanélküliek.

— HÁROM JÁRÁSBÍRÓSÁGOT AKARTAK SZATMÁRMEGYÉBEN MEGSZÜNTETNI. Szatmárról jelentik: A napokban híre járt annak, hogy az igazságügyminisztérium takarékosági szempontokat figyelembe véve, meg akarja szüntetni a halmi, nagysomkúti és a színerváraljai járásbíróságokat. Ez a hír magától értetődőleg nagy lehangoltságot keltett a három járásbíróshoz tartozó közrtekben, mert az igazságügyi tárca takarékosági rendszabályai miatt egy hatalmas vidék lakossága maradt volna járásbíróság nélkül. Milea képviselő azonban tegnap telefonértesítést küldött, amely arról számol be, hogy közbenjárása eredményeképpen az igazságügyminiszter a három szatmármegyei járásbíróság megszüntetésének tervét levette egyelőre a napirendről.

ROSENBERG KÉPVISELŐ

A Hitler-párti közgazdász, aki legutóbb Londonban folytatott fontos tanácskozásokat.

— ISMÉT ELKOBOTZTAK A PRÁGAI MAGYAR HIRLAPOT. Prágából jelentik: A Prágai Magyar Hírlap december 6-iki számát a prágai törvényszék ügyészének rendeltére elkobozták. Az elkobzás indoklása az volt, hogy a cseh fővárosban megjelenő magyar lap közölte Heldenreiner német szenátor parlamenti beszédét, amelyet egyébként a szenátus elnöksége minden akadály nélkül bocsátott a sajtó rendelkezésére. Ugy látszik azonban, Csehszlovákiában nem szabad a kisebbségi lapnak megírni azt, amelynek közlése a cseh lapokban teljesen magától értetődő és semmiféle konzekvencia veszélyét nem rejti magában.

— MAROSVÁSÁRHELYI HIREK. Tudósítónk jelenti: Súlyos szerencsétlenség érte az éjszaka folyamán Jonescu Péter marosvásárhelyi ügyvédet, aki vidékről vonaton hazafelé utazott. Jonescu Péter elaludt és csak Kocsárd előtt ébredt fel. Almosan ki akart ugrani a vonatból, de olyan szerencsétlenül esett, hogy fején és lábán súlyos természetű sérüléseket szenvedett. — A marosvásárhelyi Agrár-takarékpénztár, amelynek a Székelyföldön kilenc fiókja működik, nagyarányú tisztviselőleépítéseket készít elő. — Az itteni ügyészség befejezte a szászrégeni nagy műmalom-égs vizsgálatát és az ügyet áttette a vizsgálóbíróhoz. Bebizonyítást nyert, hogy a tüzet rövidzárlat okozta. Schwartz Mendel, a műmalom tulajdonosa, öt helyen biztosította be üzemet, ahonnan összesen hat milliót kap. A kár különben tíz millió lej. — Az itteni törvényszék ma tárgyalta Vajda Ferenc sáromberekki gazda bűnpörét, aki a Jorga-kormány alatt rendezett választások idején állítólag lelépett egy plakátot, amelyet Jorga miniszterelnök fényképe díszített. A gazda állhatatosan tagadta a bűncselekményt és azt mondta, hogy annak idején csak azért vállalta magára ezt a tettet, mert a csendőrök hátrakötözték a kezét és úgy elkínnozták, hogy fájdalmában akármit vállalt volna. A törvényszék a tárgyalást elnapolta. — A szászrégeni, több évtizedre visszatekintő Frag Emil-cég kényszerregegyezési kérvényt nyújtott be a marosvásárhelyi törvényszékhez. Aktivája 1 millió 236 ezer, passzívája 1 millió 111 ezer lej.

BRASSÓ „Modern Mozdó” Telefon 518

Ma KEDDEN szenzációs nagy premier: „A legénylányok” Gyönyörű kiállítás hangos filmáger. A gazdag ifjúság ki-csapongó életéből, jelen idők jazz színteréből. Főszereplő: Rod la Rouye és ifjú Douglas Fairbanks.

JÖN „WIENER LIEBSCHAFTEN” a szezon legszebb német filmoperettje

— A GONDOKKAL KÜZDŐ ÜZLETEMBERT a mai nehéz idők a normális viszonyokhoz képest sokkal súlyosabb követelmények elé állítják. Éppen ezért kétszeresen értékes minden olyan törekvés, amely lehetőséget nyújt arra, hogy a vidéki kereskedő mások tapasztalataiból szűrje le a saját üzletében értékesíthető tanulságot és a gyakorlatból vett példákban nyerjen olyan ötleteket, melyek üzlete fellendítéséhez vezetnek. Ezt a célt szolgálja a „Reklámélet”, az egyetlen magyar nyelvű reklámszaklap, melynek legújabb száma most hagyta el a sajtót. Avatott tollú szakírók cikkein felül a lap kirakatrovata a karácsony jegyében készült. A karácsonyi kirakat praktikus felépítését tárgyaló cikkeken felül néhány pompás reprodukciót közöl, melyek mintául szolgálhatnak a határos karácsonyi kirakat-dekorációhoz. Belföldi hírek, könyv- és lapszemle, külföldi hírosvat teszik a lapot teljessé. Szerkeszti: Balogh Sándor. Előfizetési díja félévre 270 lej. A kiadóhivatal: Budapest, Bálvány-utca 12., lapunkra való hivatkozással díjtalan mutatványszámot küld. (be)

— SCHNEIDER JÓZSA, Brassó, Str. Regina Maria—Fekete-utca 45. sz. (új szám), I. emeletre költözött, ahol továbbra is vállall irászakértői, grafológiai megbízásokat, a töle megszokott lelkiismeretességgel. Fogad 9—1-ig, 3—6-ig. (be)

— A has teltsége, májtájéki fájdalmak, emésztési nehézségek, gyomorbelhurut és sárgaság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, a tüdő, vagy szív felé irányuló vértőlulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecifisták igazolják, hogy a Ferenc József vizet, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

KARÁCSONYRA legszebb ajándék a könyv. Óriási választék van képes mesekönyvekben, ifjúsági iratokban, serdültebb ifjúságnak és felnőtteknek való ajándékozásra alkalmas gyönyörű könyvekben. Keresse fel Könyvosztályunkat vételkötelezettség nélkül. Brassó, Kapu-utca 56—58, az udvarban.

— NEM EN VAGYOK A HIBÁS, HANEM AZ ÜTTÖRVÉNY. A B. L. 1931. december hó 6-iki számában: „Javítsd meg az állami utat, de rálepní ne merészelj!” cím alatt megjelent közleményünkre az alábbi nyilatkozat érkezett: „A körzetembe tartozó közbirtokosságokat és fűrésztelpeket körrendeletben figyelemztetem arra, hogy az út és hídépítési hivatal külön engedélye nélkül fát szállíthatasának az állami utakon. A rendeletben hivatkoztam az üttörvény 108-ik szakaszára, amely a Monitorul Oficial 1931. augusztus hó 6-iki 172-ik számában jelent meg s végül a marosvásárhelyi út és hídépítési hivatal 2203—930. sz. körrendeletére, amely megtalálható a gyógyszermentmikli városi tanácsnál és a fűszol-gabirói hivatalnál. A körrendeletben megnevezett biztosítók nem taxa gyanánt szedik be, hanem fedezetül az utrongalások esetére. Bizonyítékul közlöm a hatóságokhoz és a fűrésztelpepekhez küldött körrendelet másolatát és az üttörvény 108-ik szakaszának szövegét. Kérem tehát, szíveskedjenek a helyreigazítást közölni, mert a körrendelet nem az én elgondolásom volt, hanem az üttörvény idevonatkozó szakaszán alapul. Teljes tiszteltetel: Joan Filipescu, utbizos.

— SZAVALÓEST. December hó 9-én, szerdán este a brassói római katolikus főgimnázium rajztermében tartja meg nagysikerűnek ígérkező szavalóestjét Kessler Ede bácsfalusi magyar evangélikus lelkész, akit Brassó magyarsága már régóta jól ismer, mint kiforrott és hatásos előadóművészt. Kessler tiszteletes ezúttal a magyar költészet újabb reprezentánsait szólaltatja meg. Estélyére belépődij nincsen, éppen csak a műsor megváltása kötelező. Az estély pontosan 8 órakor kezdődik.

— Öngyilkos szőnyegkereskedő. Budapestről jelentik: Polgár Hugó köztisztletben álló és gazdagnak ismert budapesti szőnyegkereskedő hétfőn délután lakása fürdőszobájában felakasztotta magát. Amikor az öngyilkosságot észrevették, Polgár már régen halott volt. A gazdag szőnyegkereskedő már régebben társult Beer Bélánéval, akinek nagyforgalmu szőnyegügynöksége volt. Az utolsó hónapokban természetesen ő is megérezte az általános gazdasági válságot és pénztelenséget. Egyelőre még nem tudják, hogy miért, de Beer Béláné szombaton öngyilkosságot követett el és meghalt. Polgár társának tragédiáját nagyon a szívére vette s minthogy régi, súlyos betegsége miatt is állandóan irtóztos fájdalmi voltak, maga is öngyilkosságra határozta el magát s végzetes tervét vég-re is hajtotta.

— A BAL UTAN. Dicsőszentmártonból jelentik: Székely János 19 éves királyfalvi legény sikerrel udvarolt a falu legszebb lányának, a 16 éves Orbán Juliskának, akinek kezét szülei is a fiúnak ígérték. Vasárnap este bál volt, amelyen a fiatal legény négy vetélytársa, Fehér János, Fehér Pál, Szántó József és Várad Pál is megjelent. A falu szépe természetesen csak választottjával táncolt, a mi a négy riválist módfelett feldühösítette s elhatározták, hogy végeznek a legénnyel. A táncmulatság után meglettek s a sötét országúton kapával, baltával, késsel és léccel, a szoros értelmében agyonverték Székelyt, akinek holttestére csak másnap bukkantak a járőrök, akik azonnal értesítették a csendőrséget. A csendőrség a tetteseket rövidesen letartóztatta.

REKORD RUHAÁRUHÁZ

BRASSÓ, KAPU-UTCA 1 SZ

Ajánlja kitűnő minőségű készruhát, kabátait, gyermeköltönyeit a legolcsóbb árakon

Elegáns szabású férfi-öltöny guapjuszővetből	600	Leitől
Férfi rövid téli kabát, vatta béléssel	450	"
Férfi téli kabát fekete, bársonygallérral	950	"
Finom gyermek-öltöny, 3—10 évesig	250	"

Rendelt öltönyök és borkabátok mérték után 24 óra alatt készülnek
Argus reklám

Telefon 145 Redoute Mozdó BRASSÓ

Ma, kedden, PREMIER!

Bemutatjuk H. Sienkiewicz regénye nyomán filmrevitt

Muzsikusz Jankó (HANS DER MUSIKANT)

című, különleges szabadtéri felvételeken bővelkedő csodás, zenélő és énekes hangosfilm.
Rogulski hegedű-virtuózzal a főszerepben.
Előzőleg: Hetihíradó.

Asíra (Apolló) Mozdó BRASSÓ

Ma és a következő napokon A csábító című éneklő, hangosfilm fut. E film Mexikóból, a szép asszonyok és szenvedélyes szerelem országából való, melynek főszereplője a híres és felül mulhatatlan tenor: JOSE MOYKA aki énekével az egész világot meghódította

FIGYELEM! Jön a szezon egyik nagy slágere: FIGYELEM!

A modern leánykereskedők

Bűnügyi dráma a mai leánykereskedők életéből, DITA PARLO-val (Magyar rapszód című film főszereplője) a főszerepben.

Kedvező tőkebefektetés

A Korona-szálloda részvénytársaság Brassó, 1931 december hó 5-én megtartott közgyűlésén, 6%-os adómentes elsőbbségi kötvények kibocsátását határozta el 5%-os kisorsolási prámiummal.

A kibocsátás 1200 drb. egyenként 5000 Lei összegű kötvényből áll. A kötvények névre szólók.

A jegyzés a Korona szálló R.-t. irodájában történik, ahol a szükséges aláírási ívek a közelebbi feltételekkel fel vannak fektetve:

A jegyzéssel egyidejűleg a jegyzett kötvények névértékének 30%-a nyugta ellenében készpénzben lefizetendő. A fennmaradó 70% két részletben és pedig 35 o 1932 január 15-én és 35% 1932 február 15 én befizetendő. Az utolsó részlet lefizetése alkalmával az eredeti elsőbbségi kötvények az illetőknek kiadandak.

A befizetett összegek, a lefizetés napjától kezdődőleg 6%-al kamatoztatnak

Ezen 6%-os elsőbbségi kötvények jegyzésének határideje 1931 évi december hó 23-án déli 12 óra.

Korona-szálloda Részvénytársaság
BRASSÓ.

Közgazdaság

RUNCIMAN

angol kereskedelmi miniszter, aki most építi ki az angol pámoédelmet és aki legutóbb erősebb támadást intézett a francia „palutadömping-törvény” ellen.

ROVAT-ÉLEN

Lugos felől dereng

A Banca Nationala lugosi főnöke új állomáshelyet kapott és új stábjában nyilatkozik. A Banca Nationala hivataláról nyilatkozik és kedvesen, sőt okosan, oda nyilatkozik, hogy a jegybanknak a vidéki körzetek hitelviszonyait intenzívebben irányítani kell.

„Intenzívebben irányítani”: nem lehet egyebet, mint pénzt adni. Eddig is irányított, de úgy látszik nem intenzíven, mert eddig pénzt nem adott. Eddig úgy volt, hogy az erdélyi gyarmat abból élt, amit szájától elspórolt és forgalmának annyi pénze volt, amennyit betései összekuporgattak. Nálunk már évtizede van Jegybank, de ez a Jegybank a bankjegyet csak nyomta, de nem adta. Nyomta az országnak, de adni csak a regátnak adta.

A lugosi bankfőnök új állomáshelyén úgy látja, hogy ennek az Erdélynek is adni kellene pénzt, mert az, aki eddig pénzzel alimentálta, visszalepett az üzlettel és tovább nem adja a pénzt. Már hónapok óta nem adja a betétes tovább a pénzt és már hónapok óta ennek ellenére a Jegybank sem adja. A Jegybank meg van sértve, mert Erdély betései rájöttek arra, hogy nem azért dolgoztak és dolgoznak, takarékoskodtak és takarékoskodnak, kerestek és szeretnének még mindig keresni, hogy a megdolgozott, megta- karított és megkeresett filléreket el ne költse. Ezek óta nem költöttük el a pénzünk, mert ha elköltöttük volna, lőke nélkül marad a bank és hitel nélkül a forgalom.

A termelés alimentálójá Erdélyben a Jegybank még sohasem volt, mindig csak a betétes. A betétes most visszano- mult és jegybanksi allűröket tett fel és mert dühösen és durrósan visszahúzó- dott, a Jegybank betétes sorsra kény- szerül: pénzt kell adnia. Intenzívebben kell adnia!

A Banca Nationala nagy sajnálattal látja már, hogy a betétesnek megjött az esze és nem akar pénzt adni. A Banca Nationalának kellene tehát adni a garast, de a Banca Nationalának viszont nem ment el az esze és így nem ad.

Ez a Lugos felől való derengés csak amolyan platói szerelem és pillanatnyi lucidum intervallum, amelyre építeni nem lehet és nem szabad.

A Nationala nem ad, a betétes nem ad és két szék között a pad alatt most azt várjuk, hogy ki bírja tovább. Ők ketten — ez nem vitás! — valahogyan csak ki- bírják.

Fűzőink elegáns és nyulánk alakot adnak

Orvosi fűzők készítése Mell- tartók, szövet és gummi-fűzők nagy választékban - Visszérsek részére finom gummi-harisnya.

D-na UNGAR,
BUCUREȘTI, Strada Șelari 16.

Egy milliárd 300 millió dollár

belföldi kölcsönt vesz fel az amerikai kormány

Newyork, december hó 8.

A világháború befejezése óta az amerikai Egyesült Államok kormánya most hajtotta végre a legnagyobb pénzügyi transzaksióját. A pénzügyi kormányzat elhatározta, hogy

összesen 1 milliárd 300 millió dollár belföldi kölcsönt vesz fel három rész- letben, különböző feltételek mellett.

A kölcsön mindhárom részlete igen rö- vid lejáratra szól s ezzel magyarázható, hogy az amerikai pénzügyi körök a dol- got már is befejezettnak tartják.

A kölcsön első és legnagyobb részlete egy évre szól és három egész egynegyed

százalékos kamatot hoz a hitelezőknek. A második részlet határideje már csak hat hónap, a kamatszázalék pedig 2 és háromnegyed. A harmadik részlet kilenc hónapra szól teljes három százalékos ka- matozás mellett.

A pénzügyi kormányzat ezzel a köl- csönrel akarja fizetni az eddigi adóssá- goknak a jövő év első hónapjaiban ese- dékes részleteit.

A pénzügyi lapok kimutatása szerint az Egyesült Államok adóssága ezzel az újabb kölcsönrel 17 milliárd 610 millió dollárra emelkedett, amiből három mil- liárd dollár a rövid lejáratú kölcsönök összessége.

Agrárérdekek ebek harmincadján

Von Posse német gazdasági kikül- dött utazása a német-román gazdasági egyez- mény körül

Bukarest, december hó 8.

Román gazdasági körökben nagy vá- rakozással tekintenek a német gazdasá- gi kiküldött, von Posse bukaresti látó- gatása elé. A német gazdasági kiküldött vasárnap este meg is érkezett a román fővárosba, ahol mindössze két napig tar- tózkodik, hogy ezalatt a rövid idő alatt letárgyalja a kormánnyal a német-román preferenciális vámegegyezmény ügyét, amely kezd már veszedelmes kon- fliktussá kifejlődni.

Az utóbbi időben meglehetősen sokat irtak erről a német-román gazdasági egyezményről, de az állam külkereske- delmi politikájától távol álló, mondjuk úgy, hogy laikus publikum, még mindig nem ismeri eléggé ennek a különben meglehetősen komplikált és több más európai államot is közelről érdeklő egyezménynek konfliktus-jellegű vonat- kozásait.

Az ügy előzménye visszanyúlik arra az időre, amikor az európai agrárál- lamok több közös konferenciát tartottak, hogy az egyre veszedelmesebb méreteket öltő mezőgazdasági válság leküzdése ér- dekében közös elhatározásra jussanak. Ezzel kapcsolatosan lépett fel és virá- gzott ki a dunai konföderáció terve, a melyből nem lett semmi, s ugyancsak a közös védekezés kényszere vetette fel a román-magyar-jugoszláv agrárblokk gondolatát is, amelyből szintén nem lett semmi.

Mindkét tervet a békeszerződésből származó politikai vonatkozású ellentétek gáncsolták el, ami után nem maradt más hátra, mint az, hogy a mezőgazdasági válságban vergődő utódállamok a Néps- zövetség útján kísérleljék meg a bajok orvoslását, jelen esetben az agrártermé- kek eladásának biztosítását.

Az európai agrárállamok, elsősorban Románia, Magyarország és Jugoszlávia kiadták a jelszót, amely valahogy úgy hangzott, hogy az európai ipari államok- nak kell megmenteniük a mezőgazdasá- giakat, mégpedig azáltal, hogy azok az ipari államok, amelyek gabonabevitelre szorulnak, előnyben (preferenciális vá- mokban) részesítik a három agrárállam terményeit. Ez gyakorlatilag azt jelentet- te, hogy az ipari államok, legelsősorban pedig Németország, mint legnagyobb fo- rrasztó, nagyobb vámkedvezményt ad a román, magyar és jugoszláv búzára, ku- koricára s más terményekre, mint példá- ul az amerikai, vagy orosz gabonára!

Németország magáévá is tette a tervet, mert erre két oka is volt: először az, hogy a három agrárország nem ingyen kérte a gabonavámoknak számukra na- gyobb mértékben való leszállítását, — rekompenzációképpen ők a német ipar- cikkek vámjának leszállítását helyezték kilátásba; másodszor pedig, hogy az agrárországok lezülése nagyon is érzé- kenyen érintette a német ipart, amely végeredményben mégis csak a legna- gyobb eladó az agrár- és piacain s ha ezek nem vásárolhatnak, a német ipar nem tudja eladni az áruját.

A Népszövetség elvben hozzájárult ah- hoz, hogy Németország kivételesen ked- vező beviteli vámkot adjon a három

legnagyobb európai agrárállamnak, ki- kötötte azonban azt, hogy a preferenciá- lis vámegegyezményekhez a többi érdekelt államoknak is hozzá kell járulniuk.

Németország, a román-német preferen- ciális vámegegyezményt év június 27-én meg is kötötte Romániával (Magyaror- szággal már előbb létrejött az egyez- mény) s ebben az egyezményben nem is olyan nagyon jelentős ipari vámenged- mény ellenében Románia búzára, de kü- lönösen kukoricára olyan előnyös vámtól kapott, amely rekordtermés esetén is- bízósította számára a német piacot.

A kivételés vámelbírálat ellen, alig- hogy nyilvánosságra kerültek a prefe- renciális egyezmények részletei, egymás után kezdtek tiltakozni azok az államok, amelyek a németországi gabonabevitel- ben valamilyen módon érdekelt voltak. Amerika a preferenciális buza és ku- koricavámok ellen tiltakozott, Csehszlová- kia kijelentette, hogy ő csak úgy járul hozzá az egyezményekhez, ha Németor- szág ugyancsak preferenciális vámkot léptet életbe a cseh árpára és komlóra, Dánia a dán nemzetgyűléstől tette fü- gővé a hozzájárulást, amely azonban csak november 18-án ült össze, holott az egyezmények már 15-én kellett vol- na életbelépnie, Törökország árpára és kukoricára kérte a maga számára is a preferenciális vámkot, Oroszország pe- dig a legelősebben foglalt állást a kivé- teles elbírálat ellen s így tovább.

Ebben a helyzetben volt a román-né- met preferenciális egyezmény november 15-én, amikor az életbeléptetés napja el- következett. A német kormány pár napi haladékot kért a román kormánytól, majd kijelentette, hogy az egyezményt ezidőszent nem lehet életbeléptetni, mert Németország nem vállalhatja azo- kat a következményeket, amelyek arra az esetre fenyegetnek, ha a tiltakozó ál- lamok ellenére léptetné érvénybe az egyezményt.

A német gazdasági kiküldött, von Posse, amikor ezeket a sorokat írjuk, még Bukarestben van és a kormány tag- jaival azon tanácskozik, hogyan lehetne az egyezmény életbeléptetése elől a ne- hézsegeket elhárítani. Hogy ezek a meg- hízások milyen eredménnyel fognak végződni, azt ebben a pillanatban nem lehet sejtetni, tény azonban, hogy legjobb esetben is csak valami elvi elhatározás történhetik, mert hiszen a német megbi- zott mindössze két napig marad a ro- mán fővárosban, ennyi idő alatt újra tár- gyalni az egyezményt nem lehet.

Az utóbbi napokban úgy a német, mint a román sajtóban hírek jelentek meg arról, hogy a német kormány, ter- mészetesen a román kormánnyal egyet- értőleg úgy akarja megoldani ezt a ké- nyes kérdést, hogy a preferenciális jel- leget törlik az egyezményből s ezzel ki- húzzák a probléma méregfogát, viszont en- nek ellentmond az, hogy von Posse fo- gadtatásánál Vasilescu-Carpen ipar és kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy Románia kénytelen az egyezmény- hez ragaszkodni úgy, mint az van, vagyis preferenciális jellegével együtt. A ro- mán álláspontot képviseli a francia kor-

űde levegője lengi körül azt, akinek az arcáról az egészség és az ifjúság sugár- zik. A vonzó külső nagy előny. Ezért ne legyen bágyadt az arca, amikor fia- talnak és üdének kell látszania, ne le- gyen elhanyagolt a megjelenése, amikor hódítani akar vagy reprezentálnia kell! Ne legyen sápadt és megtört az arca, amikor a helyzet egész embert kíván! Khasana Superb egészséges színt ad Önnek.

A Khasana Superb ajakpirosító minden színtónusu bőrhöz pompásan alkalmazkodik. Tartósan, izlésesen és feltűnés nélküli lópia az ajakra az ifju- ság hódító üdeseget. Aki látia, nem is sejtí, hogy testett az ajka. Ehhez már csak a Khasana Superb Creme-t kell eldörzsölnie az orcáján, hogy az egészség friss pirítól legyen száz- szor szebbé, mint volt. A Khasana Superb hatásán nem fog sem szél, sem eső, sőt a csók sem Nem test: az arcról és az ajakról csak szappan- nal és vízzel mosható le.

KHASANA SUPERB

Mindenütt kapható!

L 110 L 70

L 75

Még ma tegyen próbát egy kis csomag Khasana Superb ajakírral, ára: Lei 20 és arcpirosítóval, ára: Lei 30.

Vezérlőnk: Romania részére: „Gea”-Kraier, Timișoara.

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a M. Páris-London

mány is, amely felajánlotta támogatását a német kormánynak, hogy a preferen- ciális egyezményeket ellenző államokat segíteni fog megpuhítani.

Annyi bizonyos, hogy új egyezmény ezidőszent szóba se kerülhet. Von Posse Bukarestből Szófiába, majd Belgrád- ba és Budapestre utazik s valószínű, hogy ebből a körutazásból valami egységes fellépés fog megszületni, valami olyasmi, ami megoldja a gordiusi csomót.

Addig azonban marad minden a régi- ben.

(P)

Szerkesztői üzenetek

021004. sz. előfizető. Méltán panasolja a gazdák megnyomortását: a gabona és állat- árak alacsony voltával szemben a túl magas adókat, valamint a közszükségleti cikkek aránytalan árait és méltán sürgeti a kormány intézkedését, kivált az adó csökkentésére. Al- landóan foglalkozunk a kérdéssel.

Világproblémái aktualitások. Tanulmányok közlésére, még ha azok elmésen és élesen vi- lágítanak is be a gazdasági válság szövevé- nyébe, nincs terünk, de ilyeneket legjobb szaklapnak felajánlani.

Ügyvéd. Román lapból vétetett át, de ma már sem a lap címével, sem dátumával nem szolgálhatunk. Ellenben a kérdéses cikkben a tábla határozatára történt hivatkozás, — a szám is megjelölve, — mint ügyvéd, ez alapján könnyebben jut a kérdéses határozat- hoz.

Kérjenek CSOKOLÁDÉ gyártmányokat csakis a

REGINA MARIA
és BONBONERIA PALATULUI
csokoládé gyárból.

Erdélyi szücsműhely

500/-al olcsóbban szerzi be a téli szőr- mekabát és szövetkabát garnitúrát ha

M. & W. ROSMANN
BUKAREST, Calea Mosilor 31 (az ud- varban) szerzi be

H. A. Máramarossziget. Legea Sanitara si de ocrotire. Megjelent az 1930. évi 154. sz. Monitorul Oficialban.

K. B. Petroseni. A valorizálás csak a magyar állampolgárok biztosításaira vonatkozik. A romániaiakra az egy a kettőhöz arány érvényes, s ha ebben a jogában is sérelmet szenved, forduljon a bírósághoz, bár a per maga is problematikus. Legjobb információt azonban a speciális esetben a teendőkre nézve, egy másik biztosítóintézetnél szerezhet.

Plebános. Sajnálattal, a kért lappeldá-nyokkal nem szolgálhatunk, mert két évre visszamenően kikeresni az illető számokat, nem vállalkozhatunk; egyébként is kérdés, hogy maradt-e azokból a lapszámokból fős-leges példány?

Háromszéki állami tanító. Téved, mert többször foglalkoztunk az állami tanítók hó-napok óta ki nem fizetett járandóságával is. Az öt hónapi bójtölés eleget beszél, — ebben igaz van, — s a parlamentben is eleget be-szélnek, de semmit sem cselekszenek. Kará-csonyra különben ígérték az elmaradt fizeté-sek és nyugdíjak kiutalását, hát majd meg-látjuk.

S. H., 021503. Az utadót a rendes adóalap után róják ki. A saját adója összege után tehát kiszámíthatja, mennyi lehetett az ut-adó, nem több-e, mint kellett volna?

052224 sz. előfizető. Igen, köteles kölcsönt folyósítani, de az összeg nagysága a biztosítás jellegétől függ. (életkor, tar-tam, biztosítási összeg), s legalább há-rom év óta kell fennállnia a biz-tosításnak. Egyébként a kötvényben külön szakasz intézkedik a kölcsönről; az Ön kö-tvényében is van erről rendelkezés.

025327. sz. előfizető. Legjobb, ha Ön is el-fogadja a bank ajánlatát, mert csak így re-mélheti, hogy legalább a pénze egy részét visszakapja. A csőd mindenkinek vesztesége. Az illető bank betétesei minden nagyobb vá-roshoz szervezkednek.

S. I. A felmentés kéréséhez szükséges irat-okat a községnek kell kiadnia és ez terjeszti az 1933-iki sorozóbizottság elé. Tehát az Ön egyetlen fia a bizottságnál kérje a felmentést, az aktáknak hivatalból ott kell lenniük.

K. E., Szatmár. A gyűjtött díjtaraléknak legalább hatvan százalékát.

VÉCSEY ZOZTÁN:

A SIRO VÁROS

— Bizony, szerkesztő ur, háboru ez. Épen most kaptam a jelentést, hogy tu-szokat szednek. Most indultak körutra a városban és már husz ember a katonai rendőrségre került. Itt a névsoruk.

Papirlapot nyújtott Pistának. Gyor-san átszaladta a névsort. Csupa ismert nevek, előkelő, gazdag, megbecsült pol-gárok. Kereskedők, ügyvédek, gyárosok.

— Hiszen ezeknek semmi közük a sztrájkhoz. Miért fogják le épen őket? Nagyon ravasz és okos taktika. Szem-be akarják állítani a polgárságot és a munkásságot. Meg akarják rémíteni és a sztrájk ellen akarják hangolni a polgá-rokat. Ellenünk akarják izgatni őket.

— És nem történik semmi bántódásuk? — A hajuk szála sem görbül meg. A rend, a fegyelem mintaszerű. Kilengésre nem kerülhet sor. Egy-két napi kellemet-lenség az uraknak, de hát ezt vállalni kell. Még nem a legrosszabb és nagyobb dolgokra is elő kell készülnünk.

A teremben a bejárat közelében nagy zaj támad. Elkeseredett felkiáltások hangzanak. Katonai járőr hatolt be fel-tüzött szuronyokkal. A járőr élén fő-hadnagy uniformisban a rendőrkapi-tány.

A katonák megállanak az ajtóban, lábhoz eresztik a fegyvert, a főhadnagy utat tör a vezéri asztalhoz.

Az asztal előtt megáll és Murányihoz fordul. Némétül szólítja meg.

— Murányi ural akarok beszélni. Pistának újból a tolmács szerepét kell vállalnia.

— Mivel szolgálhatok?

— A zsupán ur rendeletére felszólítom a sztrájkvezetőséget, hogy azonnal osz-lassa fel a sztrájkanyagát. Eddig is a ren-delet ellen vétettek, amikor itt össze-gyűltek, hiszen minden összejövetel és csoportosulás tilos van.

— Nem történik semmi rendzavarás. Személyemben vállalom felelősséget a rend fenntartásáért és a felelősségben osztozunk társaim is.

— Önök nem tehetnek ilyen nagy tömegért és mi elejét akarjuk venni a rendzavarás lehetőségének. Negyedórát adok, ezalatt ki kell üríteniük a termet.

Sokan csoportosultak az asztal körül, míg a beszélgetés tartott és a teremben pillanatok alatt szétterjedt a hír, hogy mit akar a rendőrkapitány.

Heves kifakadások hangzanak fel in-nen is onnan is.

— Nem megyünk. Eszünk ágában sincs. Ez itt vendéglő és a zárórág ne-künk jogunk van itt tartózkodni.

— Maradunk. Innen ugyan senki el nem távolít bennünket. Jogunk van itt lenni.

A hangulat izzó. A tiszte összefonja karjait és nyugodtan vár. Murányi né-hány pillanatig tanácskozik társaival, azután a rendőrtiszthez fordul.

— Kérem, alkalmazzuk a parancs-hoz. A sztrájkanyagát feloszlatjuk. A magunk részéről csak azt kívánjuk, hogy félórát engedélyezzen a szétoszlásra és ezalatt a katonaság hagyja el a termet, mert itt léte felesleges izgalmat kelt és veszedelmessé teszi a hangulatot.

— Sajnálom, ezt a kívánságukat nem teljesíthetem.

Visszatért katonáihoz, azok vállra kapták a fegyvert és a főhadnagy veze-tésével megindultak a vezérek törzsasz-tala felé.

Murányi az asztal tetejére ugrott és tulkiabálta a zürzavart.

— Elvtársak! Munkátestvérek! Hall-gassanak rám! A fegyveres hatalom szét-kerget bennünket...

— Gyalázat! Jogtalanság... A terem zug és háborog.

— De nem szabad alkalmat adnunk arra, hogy fegyvert használhassanak el-lenünk, hogy fegyvert emeljenek védte-lenekre.

— Meggyilkolták Jámor Lajost! — vi-sít egy izgatott női hang.

— Maradunk! Nem megyünk! Csak

próbálják meg!

Fenyegető kiáltások hangzanak min-den irányból.

— Elvtársak! — Murányi hangja való-sággal mennvdörög. Nem szabad kipro-vokálnunk a vérontást. Küzdelmünk jogos és azt folytatni fogjuk.

— Nem tágitunk! Kitartunk!

— Arra gondoljanak, hogy asszonyok és gyermekek is vannak köztünk és ta-lán ők esnének áldozatul, ha véreng-zésre kerülne a sor.

Ez használ. A zajongás kissé elült, a józan megfontolás hűtögette a felajzott szenvedélyeket.

— A sztrájkanyagát feloszlatjuk! Többé nem gyűlünk össze nyilvános helyen. De a sztrájkban kitartunk! Kitartunk addig, amíg a sztrájkvezetőség ki nem adja az utasítást a munka felvételére. A bizalmiak útján erről majd idejében tudomást szereznek...

Most Krab bácsi ugrott Murányi mellé az asztalra.

— Kérem, elvtársak, mindenki fizesse ki a sörét, erről ne feledkezzék meg senki, mert a sztrájkvezetőségnek üres a kasszája és nincs annyi pénze, hogy há-rom hektó sört a saját zsebéből resz-kirozzon.

Krab bácsi közbeavatkozása megmen-

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasdag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7:50. illetve 15 lej. Legkisebb hírde-tés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50 szeri megjelenésnél 2 lej.

Vételezés

Hálózababerendezés, kony-habutor, alkalmi áron sür-gősen eladó. Wachtel és Braun. Kapu-ucca. 16061

Keresek jókarban levő hasz-nált harmoniumot. Cim: Ra-duch s. Ielkés, Brassó, Ló-piac 34. 16052

Kis Wertheim kasszát meg-vételre keresek. Ajánlatokat „megfelelő” jellegre a brassói kiadóba. 16051

Allást keres

Cukrász, volt önálló üzlettel, elsőrangú szakmunkás, állást keres. Bieliczy József Timi-soara V. Vársor 32. 16057

Lakás

Kellemes csendes helyen, min-den kényelemmel ellátott szép különbejárato szoba kiadó. Cim: Str. Curma ora a 2. föld-szint, Villa Zdică. (Cenkalja, katonakórházzal szemben.) 14048

Lehetőleg a belvárosban 2 szobás irodahelyiséget kere-sünk. Ajánlatokat a kiadóhi-vatalba kérünk „Iroda” jelleg-re. 16088

Vegyes

Hegedűtanárnő biztos si-kerrel tanít konservatóriumi program szerint, jutányos ár. Cim: Bukarest, Grivitei 43, utolsó ajtó 15821

Könyvek

Petőfi összes költeményei egész vászonkötésben 65 lej, utánvétellel 85 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályá-ban.

A TUNDERUJIAK állandó-an kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. A legjobb magyar női kézimunka lap ára 45 lej. Vidékre portóra a pénz előleges beküldése mellett 50 lej.

Biri néni szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nél-külözhető. Ara kötve 130 lej Kapható a Brassói Lapok könyvostályában. 14048

Szilágysági módosított autóbusz menetrend

Ervényes október 15-étől.

Zălau — Șimleu — Silvaniei — Carei:

INDUL				ÉRKEZIK			
I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
6	11 ³⁰	13 ¹⁰	17 ⁴⁰	8 ³⁰	9 ³⁰	13 ¹⁵	18 ⁴⁵
6 ⁴⁵	12 ⁰⁰	13 ³⁰	18 ³⁰	7 ³⁰	8 ³⁰	12 ³⁰	18 ¹⁵
7	12 ³⁰	14 ¹⁰	16 ⁴⁰	7 ⁰⁰	8 ³⁰	12 ¹⁵	17 ⁴⁵
8 ³⁰	—	15 ³⁰	—	5 ³⁰	—	—	16
9 ³⁰	—	16 ³⁰	—	4 ³⁰	—	—	15

Károlyból vonat indul Erdmihályva felé 9³⁰ és 15¹⁵ óra cor.

Zălauon vonat csatlakozás Zălau — Vărbănești felé 8³⁰ órakor.

Zălauon bevárja az állomásnál a Dézs — Zălau vonat 11³⁰ órakor.

Ciucea — Șimleu — Silvaniei — Carei:

INDUL				ÉRKEZIK			
I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
—	10 ²⁵	16 ³⁵	—	9 ⁴⁰	15 ⁵⁰	—	—
6 ¹⁵	11 ⁴⁰	17 ⁵⁰	—	7 ⁴⁰	14 ³⁰	18 ²⁵	—
6 ⁴⁵	11 ⁵⁵	18 ²⁰	—	7 ²⁰	14 ¹⁰	18 ⁰⁵	—
Érk. 7	12 ¹⁵	18 ⁴⁰	—	7 ⁰⁰	13 ⁴⁵	17 ⁴⁵	—
Ind. 7	14 ¹⁰	—	—	5 ³⁰	—	—	16
8 ³⁰	15 ³⁰	—	—	4 ³⁰	—	—	15
9 ³⁰	16 ³⁰	—	—	—	—	—	—

Csucsán csatlakozás van az összes induló és érkező nappali vonatknak.

A reggel 8³⁰ Zălau induló autóbusz bevárja a Mărești felől érkező vonatot

Az aut. buszok a hiden beállítva vannak.

Nagykaroly — Zălau között átszállás

Mera & Comp.

SPORT

ELUTASÍTOTTAK ROMÁNIA ÓVASAI AZ ELVESZÍTETT MAGYAR MÉRKŐZÉSSEL SZEMBEN. Bukarestből jelentik: Mint ismeretes, a magyar-román amatőr Európa-kupa mérkőzés után a román sportszövetség óvaszt jelentett be azon a címen, hogy a magyar csapatban szerepelt egyik játékos, Szaniszló, román állampolgár. Ha sikerült volna a bizonyítás, úgy a kupabizottság minden bizonytalanságot megszüntetett volna a mérkőzés eredményét. Ez azonban nem következett be, mivel a magyar labdarúgószövetség beigazolta, hogy a kifogásolt játékos még 1929. év őszén mekkerte a magyar honosságát.

CAFOLIAK A RIPENSIA FUZTÓJÁRÓL ELTERJEDT HIREKET. Temesvárról jelen-tik: Az utóbbi időben az egész romániai sportsajtó bejárta a hír, hogy a temesvári Ripensia fuzionál a Kinizsi és Banatul egv-sülletekkel. A proficsapat vezetősége köréből most megcáfolták a fuziósi híreket. Mindössze azt erősítik meg, hogy a Ripensia felveszi az amatőr jellegét, természetesen továbbra is fi-zetett játékosokkal, ha az olasz játékosle-gelőzési rendszer valóban életbe lép Romániá-ban.

KITÜNTETIK A BALKÁN-KUPA MÉR-KŐZÉSEKEN RÉSZTVEVŐ FOOTBALLIS-TÁKAT. Bukarestből jelentik: A román lab-darúgószövetség elhatározta, hogy a Balkán-kupa mérkőzéseken résztvevő játékosokat érdemmel forja jutalmazni.

A MAGYAR LIGABAJNOKSÁG ŐSZI FORDULÓJÁNAK HELYEZÉSI SORREND-JE. Budapestről jelentik: Vasárnap befe-jezt nyert a magyar ligabajnokság őszi for-dulója és véglegesen kialakult a csapatok helyezési sorrendje, amely a következő:

1. Ferencváros 22 pont. 2. Újpest 19 pont. 3. Hungária 17 pont. 4. Bozsai 13 pont. 5. III. kerület 11 pont. 6. Somogy 10 pont. 7. Attila 8 pont. 8. Sabaria 7 pont. 9. Budai „11” 7 pont. 10. Nemzeti 7 pont. 11. Kispest 6 pont. 12. Vasas 5 pont.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

A SZÁVSÓ, 1933. nyomdávalatának kiadása és elterjedése nyomán. Brassóban.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad- és Alsófehérvármegyei részére Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán Dániel, Gerő Sándor és Kónn Jenő. — Dézs: Str. S. Barnu-tio 10. (Oszian Kálmán). — Kolozsvár: Str. Dubaiautor 7. (vált. Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjamina Arpad Str. Bererie 1. (Sörház-ut.) — Nagyvárad: Str. S. János (vált. S. János). — Szatmár: Csoko-nai-ut. 10. (Várdi József). — Szilágysármány (Hajparin Ernő). — Torda: Str. Regele (vált. nand 25. (Denes József)

Központi szervezők. pénzügyviteli jogosultsággal: Bertha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET tevesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hír-detiroda. Részletes tarifák a készséggel szolgálunk.